

**„АЛО - ПЕНЗИОНЕРСКИ ПРАШАЊА“
СЕКОЈ ВТОРНИК И ЧЕТВРТОК ОД 10 ДО 12 ЧАСОТ
02/3213 227**

ЕМИСИЈАТА „ТРЕТА ДОБА“ СЕ ЕМИТУВА СЕКОЈА САБОТА
ВО 13.20 ЧАСОТ НА МТВ 1
ЕКИПАТА МЕСЕЧНО ПОДГОТВУВА 2 ПРЕМЬЕРНИ ИЗДАНИЈА,
А ПО ЕМИТИВАЊЕТО НА ПРЕМЬЕРАТА, СЛЕДНАТА САБОТА
ВО ИСТИОТ ТЕРМИН СЕ ЕМИТУВА РЕПРИЗНОТО ИЗДАНИЕ
ЕМИСИИТЕ ДОПОЛНИТЕЛНО СЕ РЕПРИЗИРААТ ВО ДРУГИ
ТЕРМИНИ, НА МТВ 1 И НА САТЕЛИТСКАТА ПРОГРАМА

СЗПМ

БЕСПЛАТЕН ВЕСНИК ЗА СЕГАШНИ И ЗА ИДНИ ПЕНЗИОНЕРИ

пензионер

30 декември 2022 година
број 173

Година XV Излегува еднаш месечно

www.szpm.org.mk e-mail: vesnik@szpm.org.mk

СЗПМ тел. 02 3223 710

NLB Banka

Интервју со претседателката на СЗПМ Станка Трајкова 2022 година

Стандардот на пензионерите бил и ќе биде секогаш приоритет на Сојузот

• На крајот сме на 2022 година. Вообичаено е кога завршува годината да се направи сумирање на она што е реализирано и она што останало, затоа Ве молам да дадете ретроспектива на случувањата во изминатиот период откако сте Вие на чело на најброжната асоцијација во земјата, која брои над 290 илјади членови. Сојузот на здруженијата на пензионерите на Македонија.

– Стандардот на пензионерите бил и ќе биде приоритет на Сојузот и нивното активно и достоинствено стареенje. Во таа насока беше и мојата изборна програма врз база на која и ја добив довербата од членството. Така е и денес.

По изминатите месеци можам со задоволство да констатирам дека најголем дел од зацртаното е реализирано. При тоа сакам да истакнам дека за резултатите и постигнувањата се заслужни и луѓето од мојот тим, раководствата на здруженијата и секој поединец – член на Сојузот. Секогаш не е лесно но, се разбира, кога на нешто си му посветен, кога нешто сакаш да биде постигнато, се наоѓа патот кон тоа и резултатот е евидентен. Но, сепак мислам дека секогаш може и подобро.

• Вашите резултати се очигледни, но што би издвоиле од активностите во годината што изминува?

- Како позитивна активност која ме прави горда е прогласување на 2022 година за година на „Рурален пензионер“ и поддржката на овој проект. Првпат добивме средства од ЕУ и се надевам дека сите заедно ќе ја оправдаме довербата што ни е дадена. Во овој контекст се покажа добро и формирањето на Координативното тело на активите на пензионерите. Непобитен факт е дека пензионерите се главни носители

ки на волонтерството и хуманата компонента во работењето на здруженијата и Сојузот како целина. Не изостана соработката со државните органи (член 11 став 1 алинеја 2 од статутот на СЗПМ), како резултат на што беа прифатени нашите предлози за усогласување, односно зголемување на пензијата, на нашиот предлог за антикризни мерки и други работи од интерес на членството, но и соработката со други министерства и институции кои се занимаваат со пензионерската проблематика. Не изостана и нашите традиционални активности како што се регионалните и Републичката ревија на песни, музика и игри и регионалните и Републичките спортски настапи, на кои иако беа малку видоизменети, здруженијата се покажаа во убаво светло, по двете тешки пандемски години.

• Исто така, без организирани повеќе средби во Сојузот со министерката за труд и социјална политика, премиерот Владимир Ковачевски, министерот за здравство д-р Беким Сали, директорот на Фондот Дритан Беџети и претседателот на Управниот одбор Боро Варошија, средби со претставници на „Национални шуми“ околу снабдувањето на пензионерите со огревно дрво кое е многу важно за луѓето во третата добра, особено во внатрешноста. Посебно ги издвојувам средбите со претседателите на здруженијата кои беа корисни како за здруженијата така и за Сојузот.

За истакнување е дека и година ве се доделила признанија во СЗПМ на 5 најактивни здруженија по повод 20 септември. Денот на пензионерите на Македонија, кој беше одбележан речиси во сите здруженија. Отворени се и нови клубови на пензионери кои во 53-те здруженија во моментов ги има над 450. Дел од нив се со средства на самите здруженија, но помагаше и локалната управа, односно општините, како и Сојузот.

И на меѓународен план се потрудивме да бидеме активни. Успешно се претставивме и на 21. меѓународен фестивал на трета животна добра во Љубљана, Словенија, каде што нашите здруженија Кисела Вода и Кавадарци покажаа како се чува и негува нашето културно фолклорно наследство. И оваа година го поддржавме творештвото и издаваштвото на нашите членови доделувајќи средства на

17 автори. Редовно излегува нашиот весник „Пензионер плус“, а и нашите билтени. Секако дека има уште за кажување, но просторот, како и сè има ограничување. Работевме успешно, но се разбира, ќе повторам, секогаш може да биде подобро.

• Што Ви остана како нереализирано или како планирано за 2022 година?

– Како еден од најважните приоритети ми е желбата да биде донесен Закон за пензиско организирање во Македонија. Со неговото донесување ќе бидат решени многу проблеми. Пред сè, формирање на паралелни здруженија во една општина, спојување според нивна иницијатива на инвалидските сојузи и друго.

Втор приоритет ми е заживување на потпишаниот нов Меморандум со ЗЕЛС. Очекувам доследна примена на членот 22 од Законот за локална самоуправа особено вклучување на општините во изградба на старски и пензионерски домови за пензионерите. Локалната управа има важна улога во функционирањето на здруженијата, но и обратно. Едните без другите тешко можеме успешно да функционираме.

• Трет приоритет е донесување на нова Позитивна листа на лекови, на листата на лекови, и внесување на повеќе права и бенефиции и надвор од пензискиот систем со што би се обезбедил достоинствен живот на пензионерите.

Има уште планови и замисли, но главна преокупација ни е да се развива волонтерството, инклузијата и принципите на кои ќе се базира Програмата за работа на Сојузот за 2023, а тоа се столбовите на мојата работа: транспарентност, јавност во работата, промоција на Сојузот во земјата и надвор од неа, одговорност на сите нивоа и на секој поединец, особено внимателно и одговорно трошење на средствата од пензионерите за пензионерите.

• Во декември здруженијата и Сојузот преку своите комисии и тела ги носат програмите за работа и финансиските планови за наредната година. Што им препорачувате на здруженијата да внесат во своите програми?

- Како и досега програмите треба да содржат два дела. Во единиот дел треба да се планираат традиционалните активности кои со години наназад се практикуваат во

Сојузот. Да не ги заборават и хуманитарните активности и масовните дружења. Да си го организираат своето време преку разни активности. Во своите програми да внесат елементи за активно и достоинствено стареенje во сопствениот дом или во некоја институција како крајно решение.

• Но почетокот на 2023 ќе има и избори во здруженијата и во Сојузот. Кои се препораките Ваши и на Сојузот?

– Да се изберат добри докажани кадри, но се разбира, да не се заборави да се внесат и нови, како и на родовата и националната застапеност, без никаки сугести и препораки односно без политичко влијание. Здруженијата како граѓански организации се должни самостојно, односно автономно да си ги спроведат своите избори.

• Кога сме кај изборите, почнува претседателката Трајкова, вие сте прва жена претседател на Сојузот која во изминатите четири години со своето менацирање, со својот ангажман и големиот број проекти придонесовте доста за афирмација на Сојузот во земјата и во поширокото опкружување, како и за подобрување на статусот и стандардот на пензионерите во нашата земја, ќе се кандидатите ли да бидат на чело на Сојузот уште еден мандат, нешто кое го очекува и членството?

– Секогаш и порано во мојот работен век, а и сега како пензионер, се трудам максимално да ја оправдам дадената доверба вложувајќи ја сета моја енергија, мојот интелектуален капацитет, знаење и искуство. И секогаш тоа давало препознатливи резултати. Според тоа, коректно е да ја најавам мојата повторна кандидатура за претседател на Сојузот на здруженијата на пензионерите на Македонија.

• На крајот, што ќе им порачате на сите оние кои се здружиле во Сојузот на здруженијата на пензионерите на Македонија и ќе го читаат ова Ваше интервју?

– Да бидат спокојни. Пензите ќе бидат редовни и редовно ќе бидат усогласувани. Сојузот, во граница на своите ингеренции, упорно ќе работи животот да им биде што попријатен на сите пензионери во нашата држава. Во мое лично име и во име на Сојузот им ја честитам и им посакувам многу здравје на нив и на нивните семејства во Ноќта 2023 година. К. С. Андонова

ВО ОВОЈ БРОЈ...

АКТИВНОСТИ НА СЗПМ

стр. 2 и 3

ЛИЧНА КАРТА НА ЗП СОЛИДАРНОСТ - АЕРОДРОМ

стр. 4

АКТИВНОСТИ И НАСТАНИ

стр. 5

ТРИБИНА

стр. 7

ПРОГРАМА НА СЗПМ ЗА 2023

стр. 8

СЕДНИЦИ И ИНФО

стр. 9

КУЛТУРА

стр. 10

ИЗБОР

стр. 11

ИЗБОР НА АЛБАНСКИ

стр. 12

ЗДРАВЈЕ

стр. 13

ЗАБАВА

стр. 15

ПЕНЗИОНЕРИТЕ ПЕЕЈА НА „ВАЛАНДОВО 2022“

стр. 16

ЌЕ ИЗЛЕЗАТ

9 февруари

- Прилог за пензионери во „Коха“

17 февруари

„Пензионер плус“

Вашата пензија

секогаш на први во месецот.

НЛБ Сребрен пакет

Среќна 2023 година
со многу здравје и активно стареенje

СЗПМ

NLB Banka

Седница на Собрание на СЗПМ

Усвоени Програмата и финансискиот план на СЗПМ за 2023 година

Собранието на Сојузот на здруженијата на пензионерите на Македонија својата 8. седница ја одржа на 21.12.2022 година. На седницата, која ја раководеше претседателот на Собранието на Сојузот м-р Илија Адамоски, беа усвоени два многу важни документа, кои претходно беа разгледани и усвоени на Извршниот одбор на СЗПМ.

Програмата за 2023 година ја образложи претседателката на Сојузот Станка Трајкова која рече дека сите активности во Програмата се важни и истата е од отворен карактер, но ги издвои следните сегменти:

– Заштитата на правата од пензиското и инвалидското осигурување ја опфаќа заложбата на Сојузот за редовна исплатата и усогласување на пензите, тековно следење на движењето на параметрите за усогласување на пензите, информации за движењето на осигурениците и корисниците на пензија и давање мислење по предлози за измена на ЗГПО и други закони. Ке се работи на уапредување на формулата за усогласување на пензите. Се предлага пензите да се усогласуваат од 1 јануари и од 1 јули во тековната година со што ќе се обезбеди тековно усогласување цела година, предлог за кој во наредната година ќе се ангажира Сојузот. Вториот предлог во однос на усогласување на пензите е да се создаде правен основ за дегресивно

Правно-економскиот форум во 2023 година, по донесување на новиот закон за здруженија, фондации и прописите од даночната сфера ќе следи како тие ќе се реперираат на Сојузот и здруженијата. Ќе го поттикнува функционирањето на волонтерството по здруженијата, воведувањето на пензионерската соци-

добиени и истите ќе бидат искористени за прехранбени пакети кои ќе бидат поделени на пензионери од рурални средини.

Финансискиот план за 2023 година го елаборираше Менка Темелковска, секретар на ИО на СЗПМ. Во своето образлагања таа рече:

– Вкупните приходи во 2023 година се планираат во износ од 9.917.061 денар, и тоа:

Приходи од членарина	9.080.000 денари или 91,6% пораст од 3,77%
Други приходи	837.061 денар или 8,4% пораст од 7,8%.

Приходите од членарина се планираат со пораст од 3,77% како резултат на очекуваниот нов прилив на корисници на пензија, особено на старосна пензија, кои се членови на здруженија на пензионери, членки на Сојузот.

Вкупните расходи се планираат во износ од 9.917.061 денар, и тоа:

Функционални расходи	5.360.000 или 54,0% или 13%
Интелектуални услуги	1.412.000 или 14,2% или 100,0
Други расходи	3.145.000 или 31,7% или 97,3%.

Функционалните расходи се планираат да се зголемат од причина што во 2023 година не се очекуваат рестрикции при одржување на ревите и спортските натпревари, при одржување седници на комисиите, потоа проширенi седници на Собра-

усогласување на пензите во одделни периоди што како предлог беше даден и при усвојување на новата методологија.

Се предлага кај најнискот однос предлозите да бидат во насока во рационализација на износите и место девет најниски износи ќе се предложат три најниски износи земајќи ги највисоките износи определени за пензионери кои правото на пензија го оствариле според прописи од ПИО пред 1993 година, и да се предложи рационално решение за највисок износ на пензија кој ќе биде компатибилен со висината на останатите пензии.

Во понатамошното излагање Претседателката Трајкова ги наброја и другите активности како натамошна заложба на СЗПМ, како што се подобрување на правата од здравствената заштита, спортските и културните активности, изградба на стапките пензионерски домови и сервиси за социјално домување.

Координативното тело на активите на пензионерки, будно ќе ја следи заштитата од семејно насилиство и дискриминација, ќе врши соработка со владини и невладини организации и институции и ќе ја продолжи и подобри меѓународната соработка со другите сојузи во нашето опкружување. Ќе го интензивира информирањето во СЗПМ и пошироката јавност, ќе настојува подобро компјутерско описменување на пензионерите и други активности на Сојузот. По дискусијата, Програмата за 2023 година на Сојузот беше прифатена.

Менка Темелковска, секретар на ИО на СЗПМ, ја образложи потребата од донесување одлука за измени и надополнување на финансискиот план за 2022 година, од причина што Сојузот доби грант од Европската унија преку Црвениот крст на РСМ со Проектот „Рурален пензионер 2022“. Половината средства се

нитето и Извршниот одбор поради изборите, одржување на меѓународни средби, конститутивни седници.

Интелектуалните услуги се планираат во рамките на извршните во 2022 година.

Другите расходи се планираат за 2,7% помалку трошоци поради што завршија градежните работи и опрамувањето во оваа година.

Дека финансискиот план е добар и сеопфатен, се произнесе и претседателот на Надзорниот одбор Митре Стојаноски. По дискусијата Финансискиот план за 2023 година на Сојузот беше прифатен. Седницата заврши со честитки, за добро здравје и активно старење со содржани и исполнети пензионерски денови, од страна на претседателката на Сојузот Станка Трајкова.

СЗПМ

Одржани повеќе седници на комисиите и телата на СЗПМ

Во месец декември 2022 година седници одржаа повеќе комисии и тела на кои беа усвоени извештаите за 2022 и Програмата за 2023 година.

Надзорен одбор

Статутарна комисија

Правно-економски форум

Комисија за културно-забавен живот

Комисија за спорт и рекреација

Комисија за здравство и социјална политика

Комисија за информирање

Комисија за старски и пензионерски домови и стандард

Интервју со министерот за здравство д-р Беким Сали за весникот „Пензионер плус“

Пензионерите се популација на наши граѓани од кои можеме многу да научиме заради нивното со години акумулирано искуство и знаење

● Почитуван министре, здравството и образоването се двата важни столба на успешноста и стабилноста на една држава. Во моментот Вие сте одговорен за единиот столб. Според Вас што Ви помага да раководите со ова едно од најважните министерства?

– Во 2007 година дипломирал на Стоматолошкиот факултет во Скопје, по што продолжив на постдипломски студии за јавно здравје. Зад себе имам ангажмани и во не-владиниот сектор за здравство, како и во Министерството за здравство. Од 2009 до 2010 година, бев шеф на кабинетот на министерот за здравство и претседател на Управниот одбор на Фондот за здравствено осигурување.

Моето професионално искуство во оваа област и во менацирање во здравството, ме охрабри да се нафатам да раководам со како што велите, едно од најважните министерства – Министерството за здравство. Досега направивме сериозно зајакнување со медицинска опрема, зајакната дијагностика и многубројни вложувања во здравството, целта е да обезбедиме сите населени места да ја имаат потребната дијагностика поблиску до местото на живеење.

● Познато е дека во нашето здравство има акумулирано доста проблеми во годините пред да бидете на оваа функција. Веројатно како министер ќе се обидете

некои да решите, што е можно побрзо, но некои ќе бидат на подлгорочен план. Кажете ги Вашите размислувања.

– Токму така, со моето доаѓање на оваа важна функција наследив многубројни предизвици и нерешени состојби, кои ми претставуваат тешкотија, но и предизвик да ја вложам целата моја енергија, стручност и знаење да се обидам да решам некои од нив во рамки на моите ингеренции и капацитетите на здравствениот систем. Но, не може ништо да се реши преку нок-

лката на Сојузот Станка Трајкова, и нејзините соработници. Пензионерите партциципираше во здравството со години, а партциципираат и сега, но не се задоволни од возвратот (тоа што им се возврта). Ве молам за одговор на проблемите и прашањата кои ги слушнавте на таа средба.

– Со задоволство се сретнав со претседателката на Сојузот на здравственијата на пензионерите на Македонија Станка Трајкова и нејзините соработници. Ги слушнав нивните проблеми, барања, како и

ната пандемија со ковид-19, заради која здравствениот систем беше насочен кон спривање со оваа светска пандемија. Со регионализација на капацитетите и кадарот придонесуваме кон растоварување на терциерното здравство, а со тоа и за намалување на времето на чекање и унапредување на достапноста на здравствените услуги до сите пациенти.

Во однос на забелешките за листата на лекови, на моја иницијатива веќе е изготвен нов Правилник, во согласност со европските прак-

За решавање на одредени состојби потребни се соодветни анализи и истражувања и во други земји. За некои реформи треба и одредени финансиски средства кои треба да ги обезбеди државата. Јас спаѓам во категорија на луѓе кои не се флат со идеи, планови и замисли. Јас сакам да се пофалам со решени проекти и проблеми. Реформите, пред сè, се фокусирани на рационализација на работите од најниско до највисоко ниво во здравствениот домен. Во оваа насока се движки моето дејствување како министер за здравство во Владата на РС Македонија.

● Неодамна бевте на средба во Сојузот на здруженијата на пензионерите на Македонија, каде што се сретнавте со претседател-

ите и рационални предлози за решавање на дел од нив. Пензионерите се популација на наши граѓани од кои можеме многу да научиме заради нивното со години акумулирано искуство и знаење. Ми поставија повеќе прашања и еве да одговорам на некои од нив: Министерството и јас лично не ги делиме граѓаните и пациентите по никој основ. Наша заложба е сите да имаат квалитетна здравствена заштита, при што се соочуваме со предизвици, кои се карактеристични и за најразвиените здравствени системи, но секогаш се стремиме да биде подобро. Во однос на забелешките за времето на чекање за операција за катаракта и други хируршки интервенции, треба да се има предвид дека одреден застој се случи заради двогодиш-

ти, во кој се дефинирани критериумите на најобјективен начин, според кој ќе се врши селектирање на лековите кои ќе можат да бидат дел од позитивната листа.

Пензионерите побараа во повеќе градови да има геријатрски центри и домови за стари лица, за што ги разгледуваме можностите, во соработка со Министерството за труд и социјална политика, во однос на можна пренамена и адаптирање на просторот во одредени болници, каде има капацитети кои можат да се искористат за нега на постарите лица.

Беше поставено и прашање за ослободување од партциципација за болничко лекување на сите нивоа, со зголемување на лимитот на висината на пензијата, како и прашањето за субвенција од државата на

разликата на цената меѓу приватните и државните установи за лекување и сместување. Ова се комплексни прашања на кои во наредниот период ќе се посветиме, заедно со останатите надлежни институции.

● Во Министерството за здравство постојат, но и се формираат нови комисии и тела. Ќе бидат ли вклучени во нив и пензионери во кои има и стручен и интелектуален капацитет, но и огромно искуство?

– Секако. Тоа и сега го има, а ќе ги има и во иднина. Нивното искуство за нас е драгоцен и потребно.

● Што би им препорачале на пензионерите кои со нетрпение чекаат да ги прочитаат вашите одговори и решенија за проблемите со кои секојдневно се среќаваат?

– Пред сè, би им порачал да се грижат за своето здравје преку на времени прегледи, со цел превенција и навремен третман. Ние како министерство сме отворени за соработка и вакви средби со пензиони-

нерите ќе има и во иднина и заеднички ќе ги надминуваме предизвиците со кои се соочуваат во здравството.

Калина С. Андонова
Гл. и одговорен уредник
на весникот „Пензионер плус“

Седница на ИО на СЗПМ

Министерката за труд и социјална политика Јованка Тренчевска се сретна со членовите на Извршниот одбор на Сојузот

На 16.12.2022 година Извршниот одбор на Сојузот на здруженијата на пензионерите на Македонија ја одржа редовната 37 седница. На истата покрај членовите присуствуваа и претседателот на Собранието на Сојузот м-р Илија Адамоски, претседателот на Надзорниот одбор Митре Стојаноски и Томче Стојков, се-

кусо образложение на Предлог-финансискиот план на Сојузот за 2023 година даде секретарот на ИО на СЗПМ Менка Темелковска која рече дека планот ги покрива сите активности поместени во Програмата за 2023 година, со благо покачување на расходите, затоа што се предвидува да нема рестрикции заради

ката и Министерството за труд и социјална политика на РС Македонија.

На средбата стана збор за актуелни прашања кои се од интерес на пензионерите и се направи осврт на досегашните политики и мерки од кои директна придобивка имаат 320 000 пензионери од кои 290 илјади се членови на

лична политика Јованка Тренчевска истакна дедка Владата преку Министерството за труд и социјална политика се труди да обезбеди по-достоинствен живот на пензионерите, со креирање на долготочни системски решенија.

На средбата се разговараше и за предлог на Сојузот да се донесе Национална стратегија за

лектор на регионалните и Републичката ревија на песни, музика и игри.

На почетокот од првиот дел од седницата претседателката на Извршниот одбор на СЗПМ Станка Трајкова, направи краток и концептен пресек на Предлог-програмата на Сојузот за 2023 година потенцирајќи дека во истата е даден акцент на редовно примање и усогласување на пензиите, следење на односот на просечната плата и просечната пензија, како и традиционалните долгогодишни активности на Сојузот како што се ревиите на песни музика и игри, спортските натпревари, хуманитарните активности, волонтерството и друго. По елаборацијата на Предлог-програмата истата едногласно беше усвоена.

За успешноста на ревиите на песни, музика и игри зборуваше Томче Стојков, кој рече дека извештајот за истите е претходно доставен до членовите на ИО, дека беа добро реализирани и оти секогаш може да биде и подобро.

Во вториот дел од седницата присуствуваше министерката за труд и социјална политика Јованка Тренчевска. Претседателката на СЗПМ Станка Трајкова го изрази своето задоволство од успешната соработка со министер-

СЗПМ, а останатите се на другите три инвалидски сојузи.

Претседателката на Сојузот на пензионери Станка Трајкова, во името на сите пензионери, се заблагодари на соработката и на вклученоста на претставниците на пензионерите во креирањето на политики и мерки наменети за оваа категорија граѓани.

На средбата, министерката за труд и соција-

социјално домување на пензионерите, со посебен осврт за социјалните услуги на локално ниво кои Министерството за труд и социјална политика преку Проектот за подобрување на социјални услуги во домашни услови ги реализира со општините и провајдерите како давателите на услуги и дека во ова треба да се вклучат и здруженијата преку своите општини.

K. С. A.

ЗП Солидарност - Аеродром - лична карта

**Здружение на пензионери
Солидарност - Аеродром**
Ул. Ангел Димовски бр. 4, Скопје
Тел. тел. 02/2461-446
e-mail:solidarnostaerodrom@yahoo.com

**Димитрија
Богатиноски**
претседател на ИО и на
ЗП Солидарност - Аеродром

Здружението на пензионерите Солидарност - Аеродром – Скопје основано е во 2009 година, регистрирано е во Централниот регистар на 14 април 2009 година. Овој ден здружението го смета како ден на основање на здружението.

Во здружението има 5 (пет) огранци и тоа:

- Огранок Вардар
- Огранок Аеродром

Исто така тоа е и членка на Сојузот на здруженија на град Скопје, а една година било и домаќин на Шаховскиот турнир организиран по повод 13 ноември Денот на ослободување на Скопје. ЗП Солидарност - Аеродром – Скопје има плодна соработка со Сојузот и партиципира со свои членови во повеќе органи и тела.

Здружението е активно на културен и спортски план. Од 2011 до 2022 година Здружението учествувало на сите регионални ревии и на повеќе републишки ревии. Во 2014 година прв пат било домаќин на регионална ревија на песни музика и игри. Здружението има и своја пејачка група

- Огранок Јане Сандански
  - Огранок Ново Лисиче
  - Огранок Лисиче
- Здружението брои околу 13.000 пензионери.

Ограноците територијално ги покриваат сите урбани и месни заедници на подрачјето на Општина Аеродром – Скопје.

Во здружението функционираат 7 (седум) Клубови во кои се одвиваат сите активности на ограноците. Исто така во здружението активно работи и Клубот на љубителите на книгата во кој се одржуваат промоции на книги, литературни читања и друго. Во последните неколку години Клубот на љубителите на книгата издава зборник со раскази и песни на пензионери членови на здружението.

Во Здружението на пензионерите Солидарност – Аеродром – Скопје активно работи и Активот на пензионерки. Пензионерките како и во други здруженија се носители на многубројни активности, а особено на хуманитарните. Секоја година се одбележува „Умрело дете за кора“. Тој

ден тие носат месени работи кои ги изработуваат сами. Дел од нив се продаваат а средствата одат во хуманитарни цели. Исто така се организираат и разни предавања од областа на здравството за теми кои ги интересират членовите на здружението. Пензионерките организираат изложби, прослави по разни поводи.

ЗП Солидарност – Аеродром – Скопје одлично соработува со локалната самоуправа и градоначалниците на Општината. Во 2019 имаат потпишано и Меморандум за соработка. Одлично соработува и со здруженија на пензионери членки на Сојузот, но и со здруженија надвор од земјата. Здружението има содржайна соработка и со ЗП Охрид и Дебраца и ЗП Кисела Вода со кои е зратимено. Со

овие здруженија секоја година прават заедничка Програма за реализације на многубројни активности.

Здружението има богата соработка со Црвениот крст на град Скопје, со Сојузот на борците и други институции со кој има заеднички активности и интереси.

Во ЗП Солидарност – Аеродром – Скопје се дава посебно значење во информирањето на членството, сите материјали од седниците на органите и телата на здружението се дистрибуираат до ограноците.

Во здружението постои и историска секција чии цели и задачи се зачувување и одбележување на историските настани во нашата земја.

Во рамките на програмата Здружението организира и голем број екскурзии во земјата и во странство.

која е формирана во 2016 година.

Во 2018 година ЗП Солидарност – Аеродром го претставуваше Сојузот на здруженија на пензионери на Македонија на Меѓународниот фестивал за трета животна доба во Љубљана, каде претседателот на здружението и Извршниот одбор Димитрије Богатиноски имаше излагање пред присутните, а

здружението доби признание за успешен настап.

Повеќе пати било успешен домаќин на спортски натпревари. Во 2011 година Здружението на пензионерите Солидарност – Аеродром беше успешен домаќин на 16-тите, како и на Јубилејните 25-ти по ред спортски натпревари.

За успешни активности и добра соработка има добиено голем број признанија плакети и благодарници. За своите активности ЗП Солидарност – Аеродром – Скопје издаде богата монографија по повод 10 години од своето постоење.

Здружението постигнува убави резултати благодарение на интелектуалниот и организационен потенцијал кој го поседува раководството и неговото членство. Може слободно да се каже дека здружението спаѓа во категоријата на најактивни здруженија членки на Сојузот на здруженија на пензионери на Македонија.

ЗП Велес

Одбележани 65 години со седница и поетско читање

Здружението на пензионери Велес е формирано на 28 ноември 1957 година. По тој повод овој јубилеј беше одбележан со сите членови на Собранието, Извршниот одбор, членовите на комисиите и други. Прославата беше одбележана најнапред со поздрав на претседателот д-р Веле Алексоски кој им се обрати на присутните:

– Почитувани колеги пензионери, почитувани гости. Пензионерските асоцијации како невладини здруженија се најбројни во нашата земја, а уште од 1946 година формиран е Сојуз на пензионери во рамките на тогашниот синдикат. Една деценија подоцна се формираат првите автономни општински здруженија. Меѓу првите е и нашето здружение

кое опфаќа три општини: Велес, Градско и Чашка. Инаку основната задача на здруженијата е да покажат солидарност меѓу своите колеги. Исто така бројни се и хуманистарните активности на повеќето здруженија како и на нашето, а под покровителство на СЗПМ се одржуваат и национални активности како што се спортските натпревари, културно забавните ревии, но и заедничките хуманистарни собирања за најранливите категории на пензионери. Во име на сите сегашни пензионери и пензионерски асоцијации им искајувам голема благодарност на на-

ЗП Гази Баба

50 години постоење и успешно дејствување

Здружението на пензионери Гази Баба, во пријатен и свечен амбиент деновиве го одбележа Денот на формирањето и своето 50-годишно постоење и успешно дејствување, во присуство на голем број членови и гости. На овој значаен настан присуствуваат: Претседателката на СЗПМ Станка Трајкова, Претседателот на Собранието на СЗПМ м-р Илија Адамоски, потпредседателот Ментор Коку, Менка Темелковска секретар, на ИО на СЗПМ, градоначалниците на општина Гази Баба, Бобан Стефковски, општина Петровец Борче Митевски, претставник на градоначалникот на општина Арачиново, претседатели од скопските здруженија на пензионери и на ЗП

Охрид и Дебрца, ЗП Битола, ЗП Кичево, ЗП Тетово, ЗП Гостивар, ЗП Македонска Каменица и претседателот на ЗП Врање, Србија.

При доаѓањето, гостите беа пречекани и послужени како што е редот, со леб и сол од пензионерки од здружението. Откако хорот при ЗП Гази Баба ја исполнил свечената песна под раководство на Слайдана Живковиќ – Чекичевиќ, гостите ги поздравија Грге Андонов, претседател на ЗП Гази Баба, кој им посака добродојде и добро здравје на сите пристапи и меѓу другото рече:

– Како и досега, ќе продолжиме сите заедно да работиме во интерес на пензионерите, бидејќи само на тој начин ќе го направиме здружението уште подобро, посилно и достоен член на СЗПМ, – изјави претседателот Андонов.

Потоа Стојана Тодоровска гостите ги запозна со успесите и постигањата на здружението во изминатите години.

По повод јубилејот, на претседателката на СЗПМ Станка

ЗП Македонски Брод

Активности за пофалба

Оваа постпандемска година, ЗП Македонски Брод ја реализира успешно годишната програма. Учествуваше на регионалните ревии на песни, музика и игри во Охрид и регионалните спортски натпревари во Дебар. Клубот на пензионерите е редовно отворен, каде љубителите на шах, домино, билијард и игри со карти го поминуваат времето. Можат да се напијат кафе или чај гледајќи ТВ програма, а не-

шите претходници. Се надевам дека доистинствено и во уште подобра состојба ќе им ги предадеме нашите здруженија на идните генерации во уште подобра кондиција.

Здружението по повод празникот на Свети Климент организираше поетски средби на кои присуствуваа поети од здруженијата на пензионери од Штип, Лозово, Свети Николе, Кавадарци и Велес, во присуство на претседателите на здруженијата како и претседателката на СЗПМ Станка Трајкова.

Најнапред водителот на манифестијата Нада Алексоска им се обрати на присутните:

– Почитувани колеги пензионери, почитувани гости. Пензионерските асоцијации како невладини здруженија се најбројни во нашата земја, а уште од 1946 година формиран е Сојуз на пензионери во рамките на тогашниот синдикат. Една деценија подоцна се формираат првите автономни општински здруженија. Меѓу првите е и нашето здружение

Македониите, како и основањето и организирањето на првата македонска епископија во Охрид и областа Кумичевица. Свети Климентите, ти продолжи со преведувањето на светите книги на јазикот на Македонците и го основа Охридскиот универзитет, со што отиде чекор понапред од своите учители. Ти изврши и корекција на некои букви од македонската азбука и ја нарече Кирилица во чест на својот учител Свети Кирил Солунски. Со зборови си ги уплати народите во верата Божја, со делата си се издигнал кон божествен и блажен живот. Иeve денес и поетите пензионери од неколку здруженија од Македонија прославувајќи го овој ден продолжуваат со твојата книжевна дејност, со ветување дека ќе останат верни на нашиот јазик и нашата историја.

Присутните ги поздрави и претседателот на ЗП Велес д-р Веле Алексоска како и претседателката на СЗПМ Станка Трајкова. На настанот настапи и пејачката Атице, а заврши со ветување дека овие средби ќе продолжат и понатаму.

Н. Алексоска

– Не е лесно да се биде меѓу најдобрите, да се биде меѓу првите, да бидете меѓу препознатливите по активностите што се извршуваат во овој 50-годишен период, а тоа е заслуга на сите пензионери кои го раководе здружението. Тоа говори дека во здружението постоела соработка, слога, соработка со Сојузот и со други здруженија. Денеска заслужува да споменам дека ова здружение во делот на спортските активности долг период е на врвот на листата на успе-

шти. Исто така и во негување на националниот фолклор покажува исклучителни резултати, а за тоа сведочи и нивното учество на меѓународниот фестивал „Трета животна доба“ во Љубљана – истакна претседателката Трајкова.

Плакети им беа доделени и на градоначалниците на три-те општини кои во своите излагања се заблагодарија и нагласија дека соработката со пензионерите секогаш ќе биде на посакуваното ниво. На здруженијата од Скопје и од внатрешноста, на спортисти, како и на повеќе организации им беа доделени мали плакети и признанија за афирмација на здружението. Средбата продолжи со музика, оро и заедничко дружење.

– Васил Пачемски

кои да го прочитаат весникот „Пензионер плус“. Во првата половина на јуни, со два автобуси од Прилеп со водич, беше организирана еднодневна екскурзија до Поградец, Република Албанија, со пензионери од повеќе ограноци.

На почетокот од месец август 2022 година, со еден автобус беше организирана екскурзија до Лесковац, Република Србија. Во ноември со еден автобус го посетија манастирот „Св. Петар и Павле“ во село Смилево Демирхисарско, каде во црквата запалија свеќи за здравје и се прекреираа сред стотлетната шума во Смилевската корија. На враќање го посетија градот Крушево и вечно почилиште и Спомен-куќата на македонската и балканската музичка звезда Тодор Проески. На крајот од екскурзијата пензионерите задоволни од виденото среќни и задоволни се вратија.

– Милчо Тренкоски

ЗП ОВР на РМ

Потпишан Протокол за соработка со ССВР - Белград

Здружението на пензионирани работници од органите за внатрешни работи на Р Македонија – Скопје, од 2014 година има воспоставено соработка со Здружението на пензионери од некогашниот Сојузен секретаријат на внатрешни работи – Бе-

ла Србија, на која ќе се искристализираат правците на кои ќе се одвива меѓусебната соработка во иднина.

Инаку, Здружението на пензионери на некогашниот Сојузен секретаријат на внатрешни работи – Белград Србија, постои 50 години во кој период има постигнато значајни резултати во организирањето и подобрувањето на животот и стандардот на своето членство.

Што се однесува пак до Здружението на пензионери на ОВР на РМ Скопје, по пандемијата од Ковид 19, поточно од септември оваа година,

има одржано две седници на Извршниот одбор на кои се разгледани значајни прашања за натамошното работење на Здружението. На последната седница донесена е Одлука изборите на членови на Собранието на здружението и неговите органи и тела да се одржат на 24.01.2023 година, како и Одлука за времено финансирање на Здружението до донесување на финансискиот план за 2023 година. Исто така, Здружението на пензионери на ОВР на РМ за време на овој период реализираше четири патувања – еднодневни екскурзии, во земјата, во Албанија и Србија.

Спирко Николовски

ЗП Горче Петров

Свечена седница по повод збратимување на ЗП Горче Петров со ЗП Битола

На 20 декември 2022 година, Собранието на ЗП Горче Петров одржа седница која имаше два дела: работен и свечен. Седницата ја отвори и прв присутните ги поздрави претседателот на Собранието Крсто Златевски. На задоволство на присутните присуствуваше и претседателката на СЗПМ Станка Трајкова.

Во работниот дел на дневен ред беа два важни документа за работата на здружението. Во дискусијата беа дадени интересни и конструктивни предлози за надополнување на програмата, и тоа:

- на членови на здружението со ниски пензии да им се плаќа во целост додатниот дел за бањско лекување;
- да се оформи комисија за бесплатна правна помош на членовите на здружението;
- да се реактивира проектот на СЗПМ за волонтерство приспособен на условите на здружението;
- да продолжи проектот „Бањска рекреација“ и во 2023 година.

По образложението на предложениот финансиски план за 2023 година, двата документа беа усвоени. Во работниот дел, од страна на присутните, на претседателката на СЗПМ Станка Трајкова и беа поставени голем број прашања, на кои таа даде одговори и објасненија.

Вториот, свечениот дел од седницата беше по повод потпишување на Повелба за збратимување на ЗП Горче Петров и ЗП Битола. На почетокот на свечениот дел се обрати претседателот на здружението Митко Стојаноски, кој рече:

– Ми претставува голема чест и задоволство да ги поздравам сите присутни кои со своето учество го зголемија значењето на оваа свечена седница. Поздрав до нашата почитувана претседателка на СЗПМ Станка Трајкова, до претседателката на ЗП Битола Даница Петличкова и претседателот на Собранието на ЗП Битола Крсте Белевски, како и до претседателите на поканетите здруженија. Голем поздрав и до сите присутни. На почетокот сакам накратко да ви ја кажам причината за која сите вие овде сте поканети и да ви изразам благодарност за вашето присуство. На 26.2.2020 година, беше инициран и потписан документ за збратимување на ЗП Горче Петров и ЗП Битола од страна на нашите поранешни претседатели Воислав Ристовски и Томе Димитровски.

Денес оваа нивна заложба ја официјализираме со потпишувањето на „Повелба за збратимување“. Нашето збратимување ќе доведе до поголема соработка меѓу нашите две здруженија, со организирање на заеднички излети, натпреварување на спортистите, организирање на заеднички културно-забавни настани и други активности што се во интерес на двете здруженија. Ке се зголеми интензитетот на соработката со одржување и на заеднички седници и преземање на заеднички иницијативи за подобрување на животниот стандард на нашите членови. На крај, дозволете да ви посакам многу здравје, среќа, долг живот и убаво дружење во Новата 2023 година.

На присутните им се обрати и претседателката на ЗП Битола Даница Петличкова која изрази задоволство што и официјално ќе се збратимат ЗП Горче Петров и ЗП Битола и ќе биде остварена желбата на починатите претседатели, но и на целото членство.

Потоа беше потпишана Повелбата за збратимување.

Следеше заедничко дружење.

Љубинко Ристов

www.nlb.mk

Контакт центар: 02 / 15-600

НЛБ Сребрен пакет

Вашата пензија секогаш навреме

НЛБ Сребрен пакет

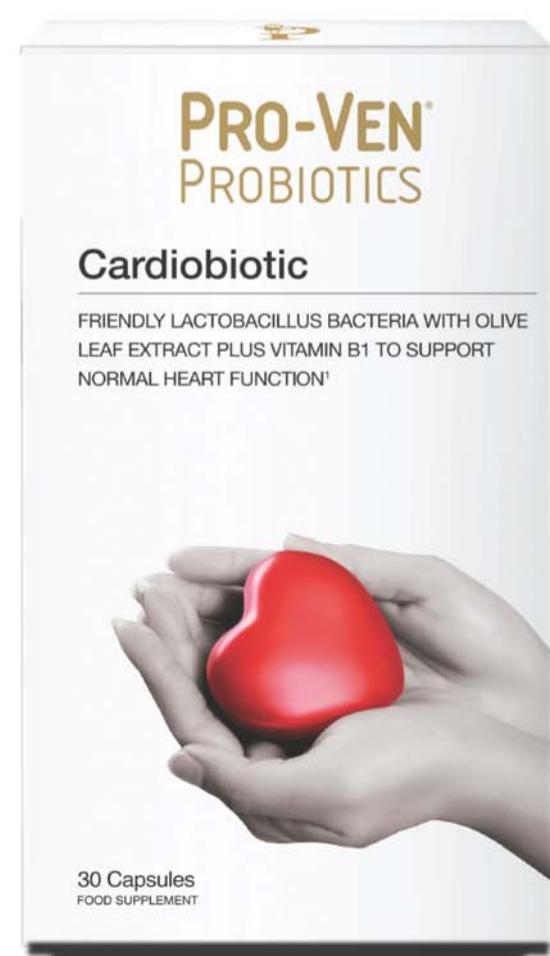
- Visa Electron дебитна картичка
- ПЕНЗИОНЕР+ Maestro картичка
- Зегин - НЛБ Банка картичка
- Кредитни картички
- Трајни налози
- Сребрен кредит за пензионери
- Депозити за пензионери

Поволности

- Пензија на **првиот работен ден** во месецот
- Плаќање на **рати без камата** во Зегин со НЛБ - Зегин кобрендирраната картичка
- **3% Cash back во Веро** маркетите за имателите на ПЕНЗИОНЕР+ картичката
- **Осигурителни поволности** за пензионери во соработка со Сава осигурување АД Скопје

Cardiobiotic

- ♥ Создаден специјално за одржување и зачувување на здравјето на срцето
- ♥ Содржи 10 милијарди соеви на *Lactobacillus plantarum* (CUL66) и *Lactobacillus reuteri* (NCIMB30242) корисни бактерии
- ♥ Содржи хидрокситирозол (од лист од маслинка)
- ♥ Витамин B1 значаен за одржувањето на нормалната функција на срцето

НОКВИ

Долго време ме инспирираше овој збор. Основата на зборот е ноќта. Во овој збор се крие уметноста на убавиот леб. Сега имаме инстант-квасец и затоа најчесто не мора да го замесиме лебот пред спиење, за да преноки во ноќвите. Но, кога заквасувањето се правело со маја, тогаш било потребно да се замеси од вечер. Е сега, ке речете зошто толку да комплицираме и да се вракаме назад, во тие времиња, кога се било потешко. Но, дали...

Ќе се вратам на мудреците. Така еден од нив рече: „денес сите сакаат да добијат скоро сè, на лесен начин, но затоа никогаш нема да знаат колку е вкусен лебот, кога ке учествуваш во жетвата“. Така мене ме навјаса мислата да научам да правам леб со маја – природен квасец од 'ржано брашно. На интернет има многу насоки како се прави ваков леб но, правењето и учењето за ваквата уметност е поврзана со време. Најубаво би било некој што е во близина да може да ни покаже.

Во мене се фиксирала и сликата за тоа како изгледаат ноќвите. Некаде сум видела некаков голем сад од дрво, во кој секогаш по малку има останато брашно. Ех кога ке помислам на таа уметност на лубето од претходните векови, кога ке помислам на некој мои прабаби и баби, ме фака особена емоција која ме оздравува и ме озарува и ме радува. Во таа уметност, во вечерното месење на лебот и неговото преноќување во ноќвите ја гледам сета љубов на генерациите. Како во тие раце кои го замесувале брашното со мајата да го гледам сиот свет, навистина! Како во тој чин да е сè што поминало и што доаѓа. Како да го гледам создавањето на светот. Како некоја квантна физика во сево ова да има.

Многумина знаат колку е поздрав токму овој леб, баш поради неговата ноќување во ноќвите ја гледам сета љубов на генерациите. Како во тие раце кои го замесувале брашното со мајата да го гледам сиот свет, навистина! Како во тој чин да е сè што поминало и што доаѓа. Како да го гледам создавањето на светот. Како некоја квантна физика во сево ова да има.

Многумина знаат колку е поздрав токму овој леб, баш поради неговата

благост. Имено, се прави со тие бактерии кои се природни, кои не се третирани со хемиски материји, кои не ги прави ниту една фабрика. Тоа е природен, божествен леб. Квасецот кој е инстант го загадува нашиот организам. Некој ке рече: „госпоѓо, знаете ли вие дека денес и брашното е хемиски третирано и оттаму ни создава проблеми со здравјето?“ Да, знам. Ретки се тие луѓе кои имаат сопствени житни распределенија и си го мелат животот во мелнички и воденици. Можеби некому ке му биде чудна идејата за рачна мелница на жито. Сепак тие баш и ги нема да се купат овде кај нас. Луѓе ги нарачуваат од странство. Тој леб направен со такво брашно и со таков квасец, замесен во ноќви е токму тој леб кој ни дава контрола над себе и на нашето доживување на светот.

Да се научи да се прави ваков леб, ни го раздвижува животот. Ни дава инспирација и не прави заинтересирани за учење и истражување. Можеме да научиме да го создаваме светот на свој начин. Сите тие милијарди и милијарди години се спојуваат во еден уметнички чин на замесување на лебот. Достоевски вели дека, математичкото и научното посматрање на светот е досадно. Едни наши млади истражувачи велат дека комета доаѓа од комета, со оглед на тоа дека постојат теории дека на земјата некаде во нејзините почетоци паднала комета.

Ноќвите се оној предпоставен уметнички чин на создавање. Содржината во нив ја заквасува ноќта. Мајата со најубавите бактерии ја создава северската светлина на нашите синишти. Уште малку и ке го поминеме тунелот на зимскиот колесник. Тој е како ноќви за целата следна година. Што ли ке се роди од нив?

Маја Белева

Станка Петковска – вљубеничка во музиката

Хармониката, неразделна пријателка

Во својата богата и разновидна дејност Сојузот на здруженија на пензионери на Македонија постојано се грижи за културно-забавниот живот на своето многујадно членство. Затоа се поздравува секој новоотворен клуб, каде што пензионерите спортуваат и се рекреираат преку песни, ора и дружење. Носители на оваа благородна дејност се истакнати пензионери и пензионери, вљубеници во музиката и македонскиот фолклор. Една од нив е и Станка Петковска (73) – пензионерка од ЗП Тафталиче. Со неа разговаравме за хармониката – нејзината најголема пријателка, за љубовта кон македонските песни, особено изворните.

– Јубовата спрема музиката ја носам од моите детски години. Мојот татко беше офицер во поранешната ЈНА и се селевме во повеќе градови: од Штип каде што сум родена, во Пеќ и Куманово во Србија, па во хрватски Карловац, потоа во Куманово и во Скопје каде што работеше 35 години како наставник по музичко образование. Првата хармоника ја добиша на деветгодишна возраст, како роденденски подарок од татко ми. Јубовта кон хармониката ме поттикнува да завршам Педагошка академија. Од моите генерации излегаа многу познати пејачи, инструменталисти, фолклористи, денес познатите музичари Милан и Тодор Завков, Оливер и Дарко Димитров, Боби Павловски и други. Таа љубов трае сè уште.

• И Вашите пензионерски денови се исполнети со музика. Со звучите на хармониката на слушателите им ја подарувате убавата македонска песна. Каде сте настапувале и кои песни ги преферирате?

– По заминувањето во пензија, своето умеење за свирење и пеење ги пренесуваш кај моите колеги пензионери. Ги подготвуваат пејачките групи од ЗП Тафталиче со кои настапувам на две пензионерски ревии во Ѓорче Петров и во Тетово. Таму настапувам со неколку македонски ора и изворни песни. Во тоа покрај мене настапуваше и гитаристот и вокалист Зоран Јовановски. Порано беше член на пејачката група „Серенади“, а сега сум член на хорот „Вања Лазарова“. Настапуваме и настапуваме на многу електронски медиуми, на свечености и промоции, во нашата држава и надвор од неа. На сите пензионери кои ја сакаат музиката им препорачувам да се зачленат во некоја музичка група. Таму деновите ќе си ги исполнуваат со уметност и ќе ги разбавуваат својата трета доба. И да ги сакаат македонските изворни песни и ора зашто тие никанле од срцето на нашиот народ и ја одразуваат и неговата љубов кон татковината, радоста и тагата на Македонците во минатото и денес. Фолклорното богатство е неразделен дел од нашиот идентитет и корени.

Перо Миленкоски

ЗП Битола

Заеднички активности со ЗП Прилеп

По трет пат едноподруго извршните подбори на здруженијата на пензионерите од Прилеп и Битола одржаа заедничка седница на која ја разгледаа програмата за активностите кон-

нината од пензионерската организација во Битола, се регистрирали повеќе успешни активности од изминатиот период до денес.

Петличкова на заедничкиот соста-

цептирани со потпишаниот меѓусебен меморандум за збранијување и соработка. На седницата претседателката на ЗП Битола Даница Петличкова истакна дека со домаќинско трошење на средствата се спроведени повеќе активности како во сопствената средина така и во манифестиците спроведени од страна на СЗПМ. Во излагањето на Петличкова беше споменато дека во здружението организирани се повеќе успешни акции за подобрување на здравјето и животот на пензионерите, организирани се разни хуманитарни акции во соработка со Општинската организација на Црвенот крст, екскурзии и квалитетна соработка со други здруженија. Таа истакна дека и покрај тоа што во Битола работи клуб на пензионери кој успешно се користи од страна на повеќе членови, сепак се чувствува потреба во органоците кои постојат, да се отворат и други клубови. Преку изработената фотомонографија за постоењето на 76-годиш-

нок ја нагласи потребата и во иднина да се организираат заеднички средби и посети со други здруженија затоа што, со тоа се прошируваат искуствата од разните нивни програмски активности.

Претседателот на ЗП Прилеп Славко Трајкоски во своето излагање ги нагласи успешните резултати на пензионерите постигнати на манифестиците што ги организира СЗПМ, предлагајќи и други здруженија да донесат програми за заеднички средби и меѓусебни активности.

Крсте Белевски, претседател на Собранието на ЗП Битола, рече дека поупешно треба да се спроведуваат активностите за вркање на пензионерските домови и објекти, кои сега се во друга сопственост и покрај тоа што тие се изградени со средства на пензионерите. За таа цел би требало представници на СЗПМ да организираат средби со највисоките органи и тела во државата, чија надлежност е и рак-

источниот дел во државата, заради тоа треба и натаму тие да бидат носители на повеќе активности и манифестиции што ги организира СЗПМ, но и да востануваат и други форми за меѓусебна соработка. Ваквата заедничка средба, рече Адамоски, како меѓусебна одбори на здруженијата Битола и Прилеп, треба да бидат поттик и за други здруженија на пензионери за вакви средби, зашто соседите во многу прилики може да бидат похумани од многу други роднини и пријатели. Тој ја нагласи и потребата за поупешна соработка на пензионерите со локалната самоуправа.

На крајот беа изнесени и одредени искуства од работата на пензионерските здруженија, кои треба да изнасяат нови содржини на активности зашто преку нив се отвораат нови видиди за подобрување на здравјето и животот на сите членови на СЗПМ. За таа цел, беа набележани и некои конкретни активности.

П. Ставрев

ЗП Струга

Награда за животно дело на струшкиот новинар Наум Бајо

Наум Бајо е новинар и писател. Автор е на романите „Црвените птици над Рим“, „Часовник од цвеќе“, „Камено срце“, „Воз за Србија“ – драма, збирка раскази „Живот“ и книгата „Новинарот нула тринаесет“. Тој е годинешен добитник на наградата „Петковиот аманет“, награда која се дodelува за животно дело од страна на Меѓународната книжевна манифестиција „Струшки книжевни средби“, кои оваа година беа посветени на покојниот Петко Шипинкарски, основач и претседател на Културниот центар „Бран“ од Струга и на манифестицијата „Струшки книжевни средби“ и главен и одговорен уредник на ревијата „Бранувања“.

Наградата „Петковиот аманет“ се дodelува по првпат по повод излез-

гувањето на јубилејниот 20-ти број на списанието за литература, култура и уметност „Бран“ и е еден од првите уредници на на списанието „Бранувања“.

Наум Бајо е македонски новинар-дописник од Струга за првот македонски дневен весник на македонски јазик „Нова Македонија“, а еден период бил и уредник на весникот. Наградата за „Животно дело“ му беше врачена на свечен начин од страна на сопругата на Петко, Крста Шипинкарска.

По приемот на наградата, Наум Бајо рече:

– Пријатно сум изненаден и горд на оваа највисока награда, „Петковиот аманет“ за 2022 година. Иако сум пензионер јас и понатаму ќе пишувам. Стојан Кукунешоски

ЗП Штип

Новогодишна посета на ДСУ „Искра“

По повод Светскиот ден на детето, на први декември 2022 година, децата со посебни потреби и инвалидитет, беа посетени од пензионерите од ЗП Штип. Потпретседателот на Здружението на пензионери Јордан Донев меѓу другите рече:

– Ова е предвидена возратна посета на учениците на ДСУ „Искра“ сместени во домот на училиштето кај штипско Ново Село. Тие се наши деца и сакаме да ги усрекиме со подароци кои се радост за сите деца во новогоди-

шните празници.

Слагана Петровска социјален работник, зборуваше за добрата соработка со здружението на пензионе-

рите од Штип, како и Јулија Кујунџиева, дефектолог и социјален едуатор во училиштето.

Претседателот на ЗП Штип, Ристо Нетков ги поздрави децата, им посака среќна Нова година и им посака да им се исполнат сите желби. Тој ја нагласи соработката на Здружението на пензионери со овие институции. Потоа им беа доделени подароци на децата кои со пригодна приредба се претставија пред пензионерите.

Цвета Спасикова

Издавачки совет:

Станка Трајкова (претседател)

м-р Илија Адамоски

Ментор Ќоку

Менка Темелковска

д-р Веле Алексоски

Славко Трајкоски

Спирко Николовски ОВР

Гидо Бочевски

Славко Марковски

Редакциски одбор:

Верица Тоциновска

Адреса:

СЗПМ Бул. „Кочо Рацин“

бр. 14 – Скопје

П.фах. 440

Телефон: 02 3223 710

Согласно со член 15 став 1 алинеја 1, а во врска со член 24 став 1 алинеја 7 од Статутот на Сојузот на здруженијата на пензионерите на Македонија, Извршниот одбор на Сојузот, на седницата на 16.12.2022 година, донесе

ПРОГРАМА ЗА РАБОТА НА СОЈУЗОТ НА ЗДРУЖЕНИЈА НА ПЕНЗИОНЕРИТЕ НА МАКЕДОНИЈА, ЗА 2023 ГОДИНА

I ВОВЕД

Со Статутот на Сојузот на здруженијата на пензионерите на Македонија се утврдени целите и дејностите, организационата поставеност и функционирањето на Сојузот. За остварување на целите и задачите Сојузот ги остварува преку годишна Програма за работа со извршување на постојани активности на Сојузот и активности кои се карактеристични само за соодветната година. Заради улогата на Програмата како значаен документ ја донесува Собранието на СЗПМ, а претседателот на Извршниот одбор организира подготвување и извршување на програмирани задачи.

Во извршување на програмираните активности како носители се органите и работните тела на СЗПМ во соработка со здруженијата на пензионерите – членки на СЗПМ.

II МОМЕНТАЛНА СОСТОЈБА

Во Сојузот како невладина, непартишка и мултиетничка организација има 53 здруженија на пензионери, во кои членуваат корисници на старосна, семејна и инвалидска пензија, со над 280 000 членови – пензионери.

Со олабавување на мерките во врска со пандемијата ковид 19, моменталната состојба наметнува целосно ангажирање на Сојузот во остварување на целите и задачите утврдени со Статутот и Програмата за работа, за 2023 година.

III ЦЕЛИ НА ПРОГРАМАТА

Целите и задачите се утврдени со членот 11 од Статутот на СЗПМ како што е следење на остварување на уставните и законските права на корисниците на пензија, заштита и промоција на социјалните права и интересите на пензионерите, унапредување на социјалната положба и интеграција и подобрување на животниот стандард на корисниците на пензија. Сојузот и оваа година ќе продолжи да ги промовира правата и интересите на пензионерите со поведување разни иницијативи за измена на законските прописи и со различни активности кои учествуваат во градење јавно мислење и креирање на политичките кои се однесуваат на пензионерите.

Значајна цел и оваа година е да продолжи претставувањето на правата и интересите на пензионерите пред државните органи во заштита и унапредување на правата од пензиското и инвалидското осигурување, остварување поцелосна и поквалитетна здравствена заштита, збогатување и унапредување на културните, спортските и социјално-хуманитарните потреби на пензионерите, како мерки надвор од пензискот систем.

IV СЛЕДЕЊЕ И РЕАЛИЗАЦИЈА НА ПРОГРАМАТА (МОНОТОРИНГ И ЕВАЛУАЦИЈА)

Мониторинг и евалуацијата се во надлежност на Извршниот одбор на СЗПМ кој преку информации, периодични извештаи и Годишен извештај дава отчет на извршување на задачите програмирани за соодветната година. Се согледува извршувањето на предвидените активности или пак се изнесуваат причините поради кои одредени активности не биле извршени.

V ФИНАНСИРАЊЕ НА ПРОГРАМАТА

Средствата за финансирање на Програмата се предвидени со Финансискиот план на СЗПМ за 2023 година. Средствата ќе се обезбедат од дел на членарината на здруженијата како изворен приход, донацији, проекти, реклами и др.

VI ПЛАНИРАНИ АКТИВНОСТИ

1. Заштита на правата од пензиското и инвалидското осигурување

- Оваа активност опфаќа заложби на Сојузот за редовна исплати и усогласување на пензите;
- тековно следење на движењето на параметрите за усогласување на пензите, соодносот на пензијата и просечната плата како мерило за вредноста на пензијата;
- подготвување на согледувања и информации за движењето на осигурениците и корисниците на пензија како битни елементи за обезбедување на средства за исплати на пензите;
- давање мислење по предпогоди за измена на ЗПИО и други закони, особено кога тоа е од значење за обезбедување на материјална и социјална сигурност на пензионерите.

2. Предпогоди за унапредување на формулата за усогласување на пензите

С новата методологија за усогласување на пензите преточена во измените на Законот за пензиското и инвалидското осигурување се постигна основната цел, пензите да се усогласуваат со еднаков процент – како дел од порастот на платите и дел од трошоците на животот. На овој начин се постигна баланс меѓу параметрите од кои зависи одржување на реалната вредност на пензијата. И кога се работеше на новата методологија беше присутно изедначено мислење дека и понатаму ќе се работи на унапредување на формулата за усогласување на пензите. За постигнување на таа цел во 2023 година, со државните органи ќе се работи на прашањето за усогласување на пензите и тоа поради следните причини:

– Со измените на член 37 од Законот за пензиското и инвалидското осигурување е утврдено дека пензите се усогласуваат на 1 март и на 1 септември и тоа со 50% од порастот на трошоците на животот и 50% од порастот на платите, споредено со популарите во однос на претходното популарие на годината. Законодавецот усогласувањето на пензите го уредува користејќи ја следната дикција „Пензите се усогласуваат на 1 март и на 1 септември...“ Несомнено е дека со ова законско решение пензионерите остануваат четири месеци без тековно усогласување. Образложението дека во март се објавуваат податоците за порастот на платите и трошоците на животот го повредува правото на пензионерот пензија да се усогласува 12 месеци во годината. Фактот што податокот за усогласување се објавува подоцна нема основа да се скрати за 4 месеци усогласувањето кое без проблем може да се исплатува како разлика.

Од изложеното се предлага пензите да се усогласуваат од 1 јануари и од 1 јули во тековната година со што ќе се обезбеди тековно усогласување цела година, предлог за кој во наредната година ќе се ангажира Сојузот. На овој начин се усогласуваат и пензите во земјите од нашето опкружување со кои имаме исти, односно слични пензиски системи.

– Вториот предлог во однос на усогласување на пензите е да се создаде правен основ за дегресивно усогласување на пензите во одделни периоди што како предлог беше даден и при усвојување на новата методологија. Во периоди кога има значителен пораст на трошоците на животот се покажува потребата од дегресивно усогласување, односно во одделни периоди пониските пензии да се зголемат со голем процент. За да се доближи поблиску информација до пензионерите тоа би се примило на начин така што од вкупниот процент за усогласување на пензите со повисок процент би се зголемиле пониските пензии.

3. Предпогоди за најнисок и највисок износ на пензија

– Кај најнискиот однос предпогодите ќе бидат во насока во рационализација на износите и место девет најниски износи ќе се предложат три најниски износи земајќи ги највисоките износи определени за пензионери кои правото на пензија го оствариле според прописи од ПИО пред 1993 година.

– Се анализира и ќе се предложи рационално решение за највисок износ на пензија кој ќе биде компатилен со висината на останатите пензии.

4. Здравствено осигурување и здравствена заштита

– натамошна заложба на СЗПМ за ослободување на пензионерите од целосна партиципација почнувајќи од дијагностика до болничко лекување;

– до целосно ослободување од партиципација СЗПМ како програмска задача предлага и побара лимитот за ослободување на пензионерите од болничка партиципација од 14.000 да се зголеми на 18.400 денари пензии;

– редовно ажурирање на позитивната листа на лекови со лекови согласно со достигнувањата во медицинската наука;

– целосна покриеност на руралните средини со теренски доктор и подвижна аптека;

– можност пензионерите да се лекуваат и во приватни болници со доплата на разликата од државната до цената во приватните медицински установи;

– предпогоди за подобрување на мој термин што ќе биде во фокус на Комисијата за здравство и социјална политика на Сојузот.

5. Спортските и културните активности на пензионерите

– Во 2023 година овие активности ќе се одвиваат со целосна содржина на спортските дисциплини согласно со Правилникот за спорт.

– Регионалните и Републичката ревија на песни, музика и игри во 2023 година, како манифестиации од национален карактер ќе се одвиваат со побогата содржина опфаќајќи ја целосната содржина на националниот фолклор.

Изборот на здруженија кои ќе учествуваат на Републичката ревија во 2023 година, ќе се изберат со-гласно со одредбите на Правилникот за ревии на песни, музика и игри.

– За спроведување на ревите ќе се изработат нови насоки кои ќе одговараат на условите за нивна реализација во 2023 година.

6. Пензионерски, односно старски домови и сервиси за социјално домување

– Во 2023 година ќе се реактивираат предлогите содржани во Информација за состојбите и функционирањето на пензионерските и старските домови, до надлежните државни органи.

– Сојузот преку Комисијата за старски и пензионерски домови и стандард ќе го следи пензионерскиот стандард преку исплати и усогласување на пензите како и со мерки надвор од пензиското системе кој следи и ќе презема мерки за подобрување на стандардот на пензионерите. Во 2023 година од СЗПМ беа предложени антикризни мерки и дел од нив прифатени и во донесениот Закон за антикризни мерки. Овие мерки се од краткорочен карактер, а во 2023 година Сојузот ќе работи на воспоставување на долгочарни мерки за заштита на стандардот на пензионерите, покрај исплатата на пензиските давања.

– Ќе продолжи со соработка со здруженијата и со работни средби со градоначалниците во општините за поголема грижа за возрасните жители во општината.

7. Значајна активност на Правно-економскиот форум

Во 2023 година по донесување на новиот закон за здруженија и фондации и прописите од даночната сфера ќе се согледа како тие ќе се реперкуираат на Сојузот и здруженијата како граѓански организации, со преземање активности за измени и дополнување на постојните акти.

8. Согледување на функционирањето на волонтерството по здруженијата на пензионери

– Волонтерството е основна карактеристика на секоја граѓанска организација и затоа во 2023 година ќе се согледа како функционира во повеќе сегменти во здруженијата и Сојузот.

– Колку волонтерството како давање на услуги на пензионерите по здруженијата на пензионерите е застапено и се практикува во редовното работење. И оваа година на здруженијата повторно ќе им биде доставен проектот Волонтерство.

– Создавање услови за одвивање на волонтерството.

9. Следење на воведувањето на Пензионерската социјална карта

– Постојано ќе се следи воведувањето на овој социјален документ во Битола, Валандово, Македонска Каменица и Пробиштип.

10. Активности за заштита на човековата околина

– се приги во унапредување на животната средина во соработка со надлежните органи;

– подготвување на промотивен материјал за подигање на свеста за зачувување здрава околина што е особено важно за пензионерите;

– давање препораки до здруженијата на пензионерите во организирање на сопствени и инклузивни активности во општината кога се организираат еколошки акции.

11. Состаноци со претседателите на здруженијата

– заеднички средби со претседателите на здруженијата на пензионерите;

– работни средби во здруженијата на пензионерите;

– на тие состаноци, односно, средби ќе се разгледуваат прашања битни за сите здруженија и посебно за одделно здружение на пензионери.

12. Информирање за работата на Регистрираната организација за солидарен фонд и членарина

– решавање на актуелни прашања од работата на оваа организација;

– состојбата со уточнување на податоците за членовите по здруженијата;

– соработка со инвалидските сојузи;

– реализација на договорот со Фондот на ПИОМ за размена на податоци.

13. Организирање работилници за финансиско работење

– информирање на здруженијата на пензионерите за новините во финансиската сфера;

– водење евидентија во чекор со новините во финансиската сфера;

– решавање или поведување иницијативи за унапредување на оваа област во интерес на здруженијата на пензионерите.

14. Организирање работилници со дописниците на весникот „Пензионер плус“

– подобрување на содржината на весникот „Пензионер плус“;

– актент да се стави со подготвување на критички текстови на пензионерското организирање;

– актуелни текстови поврзани со материјалниот и социјалниот статус на пензионерите;

– дописи за станбените единици каде што живеат пензионерите и колку им се посветува внимание на пензионерите;

– улогата на општината во унапредување на пензионерското организирање со доследна примена на членот 22 од Законот за локална самоуправа.

15. Поттикнување и поддршка на издавачката дејност и творештвото

ЗП Виница

Усвоени Програмата и Финансискиот план за 2023

По усвојување на дневниот ред, се помина на разгледување материјали за состојбата во здружението, на информација за работата, финансискиот извештај и извештаи на комисиите за 2022 година, кои беа усвоени од мозинството членови на ИО. Членовите на ИО ја разгледуваат програмата и финансискиот план за 2023 година.

преда и усвојиа и Програмата за работа и Финансискиот план за 2023 година.

Претседателот на ЗП Виница Петруш Данилов, за состојбата во здружението истакна дека постои една група која работи надвор од органите и телата и пласира индивидуални ставови, кои носат само штета на здружението.

ЗП Крушево

Усвоен финансискиот извештај за деветте месеци од 2022 година

Извршиот одбор при Собранието на ЗП Крушево на својата 19-та седница едногласно го усвои Извештајот за материјално-финансиското работење на Здружението за периодот од 01.01.2022 година до 30.09.2022 година.

Од расправата по истиот, беше едногласно констатирано дека извештајот е реален, квалитетно изработен и од истиот може во целост да се види финансиското работење на Здружението за овие девет месеци. Во истиот се прикажани и остварените приходи и направените расходи и се констатира дека истиите се во рамките на предвидувањата со Финансискиот план за работа на Здружението во оваа година.

И покрај доста големите инвестициони вложувања во текот на оваа година, (целосната замена на дрвената дограма во Пензионерскиот дом во Крушево со квалитетна ПВЦ дограма, замена на дрвениот ламинат со керамички плочки во салата на домот и на целосната замена на санитаријата во санитарниот чвор во домот) финансиските показатели се позитивни. Мора да истакнеме дека во инвестиционите вложувања пред сè се темелени на вложување на вишокот сретства од претходната година и на дел од приходите на Здружението од оваа година, свој придонес даде и СЗПМ со помош од 40.000 денари.

На седницата, покрај Финансискиот извештај, Извршиот одбор ја усвои и Предлог – програма за работа на Здружението во 2023 година во која приоритет е даден на изборните активности на Здружението за избор на нови органи и тела како во одборите на ограноците, така и во Здружението, но не се запоставени и другите активности на Здружението, како што се здравствената заштита на пензионерите, редовната исплата на пензии, работата на органите и телата на Здружението, спортските активности на сите нивоа, културните ревии на песни, музика и игри, екскурзиите, соработката со СЗПМ, локалната самоуправа, со соседните здруженија, работата на клубовите со можност за отварање на нови клубови и друго што ќе биде актуелно во текот на годината.

ЗП Охрид и Дебрца

Доделени хуманитарни пакети

Здружението на пензионери Охрид и Дебрца согласно со програмата за работа и одлуката за измена и дополнување на Финансискиот план за 2022 година, по предлог на ИО се изврши промена во ставката за хуманитарна помош во Финансискиот план за 2022 година. Здружението го прифати и во целост се вклучи во реализација на проектот од СЗПМ „Рурален пензионер 2022“. По претходно утврдени услови и критериуми со одлука на ИО се додели хуманитарна материјална помош во пакети со прехранбени и хигиенски средства

ЗП Лабуништа

Здружението се закити со уште една благодарница

Делегација од ЗП Лабуништа, предводена од претседателот на Здружението Лутвија Салоски, присуствуваше на свечената седница на ЗП Вевчани, по повод одбележувањето една деценија од формирањето. Говорејќи за едно-десетецниското работење, пред присутните претседателот на ИО Витомир Костојчински се осврна на развојот и постигнатите успеси.

На крајот од свечената седница следуваше

доделување на благодарници. Покрај на другите здруженија и поединци, претседателот Витомир Костојчински на претседателот Лутвија Салоски му врачи благодарница за долгогодишна соработка на двете здруженија, така што сега лабунишкото здружение е побогато за уште една благодарница.

Стојан Кукунешоски

на 216 болни, изнемоштени и осамени пензионери, во вкупен износ од околу 300.000 денари.

Над 140 пакети со хуманитарна помош беа доделени на пензионери од руралните средини, кои им беа поделени во нивните домови од активисти од месните ограноци, со што здружението се вклучи во реализација на проектот „Рурален пензионер 2022“.

На чинот на доделување на помошта беа остварени лични контакти со пензионерите, кои беа информирани за актуелната состојба и функционирањето на здружението и СЗПМ и прашања од личен интерес и за други актуелности.

Димитрија Стојкоски - Лепи

– Состојбата од финансиска гледна точка е неповолна и се провлекува уште од 2015 година, од кога е со негативно салдо од 600.000 денари, во 2019 година 700.000 денари и во 2021 година 600.000 денари. И во оваа тешка ситуација продолжуваме со работата, изготвивме програма и финансиски план, така што, денес состојбата е многу подобра. На сметка за дрва има средства од 168.000 денари, а на редовната сметка 123.000 денари и со наплатата на средства од добавувачи на дрва за кои е во претплата преку извршни органи, за кусо време сметката за првпат ќе биде во позитивно салдо, – истакна претседателот Данилов.

Членовите на ИО го разгледаа и усвоја и извештајот на Комисијата за спорт за 2022 година, а за активностите се осврна Стоил Иванов, кој потенцираше дека спортските активности се проширили со нови дисциплини и земаа учество на регионалните натпревари и го освоји 4-то место екипно. На седницата беше усвоен и извештајот од Комисијата за културно-забавен живот, а за активностите зборуваше Маринко Станков.

Поради ограничите материјални средства некои од пензионерските средби не се реализираат а во голем број случаји учесниците се самофинансираат. Годинава состојбата со набавка на огrevно дрво на заинтересирани пензионери е пополовна, имено набавени се 290 кубни метри даб и бука, по цена од 3.600 и даб од 3.800 денари, за кои ЗП Виница ќе партиципира по 200 денари за еден кубен метар од секој пензионер.

Петруш Димитров

ЗП Чайр

Заложба за подобри успехи

На крајот на месец ноември, Извршиот одбор на ЗП Чайр ја одржа својата редовна 10-та седница, која ја раководеше претседателот на здружението Тодор Илиев, а на истата беше присутен и претседателот на Собранието на ЗП Чайр Рауф Хамиди. Секупниот материјал, во печат

тена форма, навреме беше доставен до членовите, што придонесе за целосен увид во работата на здружението.

На седницата покрај разгледувањето и утврдувањето на Програмата за работа и на Финансискиот план за 2023 година на ЗП Чайр, со предлог до Собранието, на дневниот ред беа поставени и други значајни прашања и одлуки од интерес на пензионерите.

Воведно излагање за финансиски-

от план и програмата на здружението за 2023 година, даде претседателот Тодор Илиев. Тој истакна дека во двата материјала се опфатени прашања кои се поврзани со животот на пензионерите, работата на здружението, клубовите и ораночите, прашања поврзани со здравствената

заштита на старите лица, активностите во областа на спортот, културно-забавниот живот, рекреацијата, информирањето на членството, соработката со СЗПМ и други здруженија. Материјалите беа едног

ласно утврдени.

На седницата беа донесени и неколку одлуки. Најпрво беше разгледан предлогот на Комисијата за здравство за доделување еднократна парична помош за 2023 година и донесена одлука да се додели помош на 111 пензионери, членови на здружението со ниски примања и тешко болни, а висината на износот да биде 3.000 денари на сите прифатени барања.

Васил Пачемски

ЗП Кисела Вода

Хуманитарни акции

Членовите на ораночите во Здружението на пензионери Кисела Вода – Скопје организираат често хуманитарни акции. Пред Нова година, оранокот Цветан Димов кој работи во состав на ЗП Кисела Вода спроведе повеќе хуманитарни акции, со кои помогна на семејства во руралните средини. Во состав на ЗП Кисела Вода

членовите на Активот на жени, повторно собраа повеќе пакети со храна (брашно, грав, ориз, мед, конзерви, зимница и друго) и ги однесоа во манастирот, за да се поделат на оние на кои им се потребни. Членовите на оранокот веќе размислуваат за нова хуманитарна акција во наредниот период која ќе се спроведе повторно

села Вода гравитираат повеќе од 15 села во кои живее население на кое помошта им е добредојдена.

Оваа година, Активот на жени со претседателката Маре Мицовска од оранокот Цветан Димов се поврза со сестрите-калуѓерки од Марковиот манастир и донираше хуманитарна помош, која беше подделена на социјално загрозените семејства. Во првата акција беа собрани и во манастирот однесени 20 пакети со детска и облека за возрасни: чевли, постелна преслека, кебиња и друго, кои сестра Илијана со своите помошнички успешно ги подели на жителите на околните села. Пред Нова година,

со помош на калуѓерките од манастирот.

Во Марковиот манастир – значаен културно-историски споменик од 14 век, свечено се одбележува Митровден како негова слава. На 8 ноември секоја година таму доаѓаат многу гости од Скопје и околните села и учествуваат во прославата. Оваа година присуствуваше и архиепископот гостодрин, господин Стефан со делегација на Македонската православна црква – Охридска архиепископија. На заедничкиот ручек со владиката Стефан, покрај другите гости беа поканети и членови на ЗП Кисела Вода.

Василка Топаловска

ЗП Крива Паланка

Одбележана „Недела на грижа за стари лица“

Во рамките на одбележувањето на „Недела на грижа за стари лица“ ОО на Црвен крст од Крива Паланка, формира мобилен тим од двајца волонтери кои имаат цел да вршат бесплатна достава на храна, хигиенски средства и лекови на стари лица, пензионери во домашни услови. Работата на мобилен тим нема да заврши на дваесети ноември, кога завршува „Недела на грижа на стари лица“ туку ќе продолжи со работа до десетти декември и тоа секој работен ден. По повод „Неделата на грижа за стари лица“ Црвениот крст по втор пат ја воведува услугата давање помош на стари лица во домашни услови. Тој тоа го прави предводејќи се одмотот „И ние сме нивни деца“. Старите лица кои се приматели на услугата се пресреќени и презадоловни од извршената услуга на волонтерите од мобилен тим. Кога волонтерите си заминуваат стариите лица им се заблагодаруваат, како на нив и на институциите, затоа што им значи тоа што не се заборавени од општеството.

Б. Стојчевска

ЗП Солидарност – Аеродром

Од активноста на Клубот на љубителите на книгата

Во својот редовен месечен термин, Клубот на љубителите на книгата при ЗП Солидарност – Аеродром – Скопје, на 29.11.2022 година, имаше средба со сографката, поетесата Македонка Чадиновска. Посетеноста беше вообичаено голема, а самото претставување беше слушано со внимание.

Поетесата Македонка Чадиновска има издадено 4 поетски збирки, во кои основната содржина е љубовта кон татковината, но и љубовта кон саканите, близките.

За творештвото на поетесата Чадиновска заборува писателот Гојран Петрески и Сузана Тодоровска, кои меѓу другото ја истакнаа нејзината љубов кон поезијата уште од рани години, нејзината долгогодишна активност со читање сопствена поезија на повеќе манифестации во Земјата, но од разни причини со издавање на свои збирки почнува последните неколку години.

Од публиката посебно добро беа применети изборот на песни од збирките „Името ми е љубов“ и „Времења – невремења“ кои вдахновено ги кажуваа самата поетеса Македонка Чадиновска и Сузана Тодоровска.

Во името на Клубот на љубителите на книгата, на поетесата Македонка Чадиновска и посакуваме уште многу, многу творечки ентузијазам и издавање нови поетски збирки.

ЗП Прилеп

Нова книга колумни од Кирил Ристески

Неодамна излезе од печат книгата „Оти така?!“ Од Кирил Ристески, новинар и дописник на весникот за сегашните и идните пензионери во РС Македонија, „Пензионер плус“, поддржана од Сојузот на здруженија на пензионери на Македонија за 2022 година.

Еве што вели за ова „првенче“ на Кирил Ристески рецензентот на книгата, Љубчо Мургоски, новинар и уредник на весникот „Зенит“:

– Локални, но и државни теми го инспираа пензионерот Кирил Ристески, во свој стил да прави приказни слични на сатири, со многу иронија и сарказам, и да ги жигосува слабостите на локалните власти, не штедејќи ги ниту државните авторитети. На свој јазик, препознатлив за читателите, едноставно разбираливо и ясно, со локализми, досетки и мајтапи, ги пренесува своите забелешки не само од пазарот туку, дури и од највисоката политика. Негова преокупација главно се општиските теми. Ги критикува надлежните без влакна на јазикот, укажувајќи им на пропустите слабостите и предлагајќи им марифети за решавање на проблемите и подобрување на амбиентот и стандардот за живот на граѓаните на Прилеп. Ристески успева да се наметне кај читателите на неделникот Зенит, каде ги објавува белешките, бидејќи погледите на градските проблеми се заеднички за сите. Само што тој ги обелоденува јавно, додека граѓаните заборуваат во меѓусебни муабети и не се охрабруваат да ги пренесат или да ги напишат. Практично тој е гласот на граѓаните, дури и за теми кои се гледаат, но не низ диоптијата на критиката. Преку белешките предизвикува реакција на локалните власти. Затоа се надминат голем дел од неговите укажувања. Дел од слабостите или пропустите остануваат за решавање на друго ниво во државната хиерархија. Подбучувајќи ја тромата администрација, комуналните инспекции, па и индолентната бирократија на јавните претпријатија, го свртува вниманието и ги турка на акција надлежните служби. Не секогаш добива соодветен одговор од платените луѓе со нашите пари од даночите, сепак неговите белешки се евидентиција на успешност или неефикасност на градските служби.

Како и да е, Ристески со белешките отсликува едно време, со, за жал, уште не доволно ниво на демократски капацитети и свест не само на платените институции. Неговите записи сепак се некакво влијание на надлежните зашто сепак и ним не им е сè исто ако некој ги гали додека граѓаните се дават во прашина, на пример, или ако им е чисто под прозорецот. Впрочем колку се ефикасни службите ќе се види на изборите, кога граѓаните наградуваат или казнуваат, даваат власт или земаат и пренесуваат на други политички структури на кои веруваат дека ќе бидат поефектни. Колку и да се темите понекогаш и банални, сепак се печат на едно време кое останува забележано во архивите и историјата.

К. Р.

ЗП Кавадарци

„Да продолжиме да живееме со она што ни е пред нас и зад нас, а се вика живот“

С овој мал фрагмент од животната приказна на познатата кавадаречка пензионирана поетеса, Тодорка Андрова, посветена на луѓето од третата добра, уште една можеме да ја потврдиме една од пораките на Горан Стефановски, дека: „Приказните се с'ржта на нашиот живот, 'рбетот на нашиот идентитет“. Својот идентитет Андрова го потврдува со нејзините поетски книги: „Детски срца“, „Насмевката моја“, „Сонот на едно дете“, „Разиграни букви“, „Најубав сон“ и „Зад тебе мило дете“.

– Многу често ме прашуваат која е мојата инспирација да пишувам песни за деца. Со оглед на фактот што работниот век го поминав работејќи во детската градинка „Рада Почеква“ во Кавадарци, тоа за мене подразбира дека тие ми беа и сеуште ми се најголемата инспирација да пишувам стихови за нив. Секојдневно фактот што многу стихови додека работеше во градинката се преточија во

гледајќи ги како се радуваат и смеат на сè она што е околу нив, другарувајќи со играчките и другите деца, во мене се будеше желбата да бидам како нив. Содржината на песните е разновидна. Тука пред сè, се природата со сета своја убавина, годишните времиња, семејството, животните, празниците и низа обичаи, – ни рече Тодорка Андрова.

Поетските книги „Најубав сон“ и „За тебе дете мое“, се наградени од „Дата песнопој“, во категоријата „Книжевни мериџидани“. Според критичарите поетскиот ракопис на Тодорка Андрова го краси исклучителна единственост во изразот. Тоа го потврдува

фактот што многу стихови додека работеше во градинката се преточија во

Книгата „Цветен вознес“ посветена на цвеќето на мирот со стих и слики

Во оваа 2022 година во време на економска криза, културните творци создаваат дела за почит во сите области. На „Цветната патека на мирот“ во Скопје со познатиот македонски творец Живко Поповски – Цветин, беше промовирана книга „Цветен Вознес“ од поетесата Цвета Спасикова.

Пред спомен куката на хуманитарката Мајка Тереза, на 29.11.2022 година Живко Поповски – Цветин даруваше цветни честитки за Нова година на присутните, бидејќи претставена и книгата „Цветен вознес“ од Цвета Спасикова. Стиховите претставени со сопствен ракурс претставуваат поетски изблизи и восхит од цветните аранжмани со леснотија насликани, бели ради, ненов цвет, розите, сите собрани од „Градинарот Цветин“ и стиховите на Цвета Спасикова. „Миротворница Штафета“ доби цветен венец. Пред присутните Цветин рече:

– Поетесата ги лие песните како слика и реалност и низ поетски гравури ни ги претставува цветните пораки и духовниот вознес на создателот. Книгата е составена од два циклуса „Цветовез“ и „Духовен вознес“ кои содржат поетски бранувања од убавината и восхитот кон цвеќето кое не остава никој рамнодушен од неговата убавина, боја и мирис, а посебно дамите. Книгата е во издание на издавачот „Ирис“

од Струга, која содржи поетски творби на Спасикова и цвеќето во боја од Цветин. Преку симбиоза на уметноста и духовноста на Вера Самарјанин, таа ги поврза поетите на конкурсот на „Видео поезија“ со МК и БиХ во Македонија, каде се изненадија голем број поетски творби посветени на цвеќето и Цветин.

Во книгата за авторката се вели: Цвета Спасикова е сестрата на Штип. Пишува поезија драми и проза за сите возрасти, има издадено 21 книга. Нејзини лични творби се преведувани на: српски, грчки, бугарски и германски јазик. За нејзината самопреогорна работа има добиено голем број дипломи, благодарности, пофалници и посебно признание од СЗПМ како дописник на „Пензионер плус“. Како роднокраен автор застапена е во повеќе зборници, антологии, во земјата и странство и публикации и во роднокрајни библиографии на НУ-УБ „Гоце Делчев“ во Штип. Добитник е на награди на повеќе конкурси.

Цвета Спасикова

Тетово, пензионери – писатели

„Тетовски мајтаплуци“ од Веле Коцески

Деновиве, во рацете на љубителите на четива кој ќе ги оттргнат луѓето од секојдневните грижи и проблеми и духовно ќе ги освежат, се појави најновата – единаесетта книга на Веле Коцески, пензионер и писател од Тетово, насловена како „Тетовски мајтаплуци“. Во публикацијата по-местени се 216 мајтапи од тетовската чаршија и 55 изреки на тетовци, негувани во поранешни времиња во градот под Шатора, слушнати од луѓе со дух и смисла за хумор, чии случајки и досетки се прераскажуваат со децнии.

– Овој литературен труд на писателот Веле Коцески доаѓа како резултат на речиси петдесетникот ревносно собирање на разните случајки и разговори меѓу тетовските мајтапчињи како што биле Трпе Џинле, Панче Камџик, Томе Голубар, Душан Штица, Дракче Кафо, Иван Кало и уште многу други. Веле Коцески ги запишува заради нивната хумористична и несекојдневна содржина која ги прикажуваат ведриот дух и големата смисла за хумор меѓу овдешните жители. Особена убавина на забележаните шеги и досетки во овој труд му дава фактот што тие се пишувани на тетовски говор, – пишува во предговорот на книгата Владимир Кочоски, познат писател од Тетово.

Авторот на предговорот наведува дека „Веле Коцески и е познат на тетовската литературна јавност по стотина хумористично-сатирични текстови од животот во Тетово. Последната издадена книга се надоврзува и на неговиот монодрамски текст „Чуекот со две имиња“. Во последните неколку години своето литературно творештво содржи изданија со бајки, романот „Оскар“, книга со раскази и три стихозбирки текстови и карикатури бил застапен во весникот „Остен“.

Меѓу насловите на „мајтаплуците“ се скрекаават наслови на „Мудриот учител“, посветен на Кирил Пејчиновик, „Муа у супата на краљот“, „Гра“, „Томе новинарот“, „Бичниција“, „Три кафиња“, „Локум и сладолед“, „Школски другари“ ...

Со Веле Коцески се сретнавме во клубот на ЗП Тетово. На

прашањето како го помињува времето како пензионер, вели дека сега има време на претекното главно го посветува на творење. Вели дека за осумте години, колку што е во пензија има ракописи за уште двасетина книги, но бидејќи е оставен сам да го финансира нивното издавање, тешко дека ќе бидат издадени. Инаку, Коцески има потекло од шарпланинското село Пожаране, за кое смета дека е „Македонски Ерусалим“.

– Во моето село имало 40 цркви и три манастири. Од колено на колено од пред 1 000 години пренесувана е верзија дека претстојувал и Климент Охридски. Денес има уште три цркви посветени на св. Никола, св. Климент и св. Илија.

Веле Коцески вели дека негово родно Пожаране првпат е споменато во 1461 или 1462 година и дека некој зачувани писанија биле зачувани во ваковската џамија „Кебир Мехмед – Челеби“ во Скопје. Градот е на своето родно место од кое потекнува и Благуња Пожаранка, која се преселила во Тетово и за која е испеана познатата песна, која на Веле му е баба. Нашиот соворник, инаку историчар, тврди дека од Пожаране потекнуваат многу видни личности меѓу кои е и Димитрије Чуповски, потписник за формирање Македонска држава, Македонска православна црква со македонски народ, човек кој зборувал дури 14 јазици.

На разделбата, на овој трагач по минатото и човек што пласира досетки, хумор, сатира, на писателот и пензионер Веле Коцески, му посакуваме од неговите подготвени дела барем уште неколку да бидат отпечатени.

Гојко Ефтоски

Од најновиот роман на Росица Митик

... Баба Рада не размислува многу кога одлучи да појде во Домот за стари. Не може да ја разубедат ниту убедувањата солзите на нејзините деца.

Ја подигна количката со која од нејзината станаа другарки и се доближи да ги земе со себе очилата на сопругот, скеважајќи се како постојано ги бараши, иако понекогаш му беа на очите, за што баба Рада му зеде нови кои на ланче му висеа постојано на градите. Најмногу од се тој скакаше да ги чита песните кои баба Рада ги пишуваше во долгите ноки, а изутина со кафе или чај заедно ги препрочитуваа. Тој знаеше да упати и по некоја критика или совет, но обично ќе ја пофалеше и наградеше со топла прегратка. Ке и шепнеше тивко:

– Ти си мојата поетеса, мојата најубава песна!

Да имаш сродна душа во животот, велеше баба Рада, е вистински благослов. Откако пред неполни 7 години засекогаш замина нејзиниот сопруг, таа го разбра вистинското значење на зборот недостасување, емоција која се секој од нас ја носи во себе, без оглед на суштината!

Со слабите прсти првин го погали нејзиниот филџан, ставајќи го во малкуте работи кои ги зеде со себе. До столот мирно останаа да лежат топлите влечки на нејзиниот Диме, кои таа ги поиздадела.

Следеше јасна срцева болка, а нејзините

додека сама седеше во дворот, и не сакаше да ја изненери и да ја остави. Погледот и падна на сината прекривка која ги покриваше нејзините ослабени нозе кои мируваа. Таа беше нивната прва прекривка, која со саканиот сопруг заедно ја куп

Како се прославува Новата година во светот

Нова година се слави речиси 4 000 години. Таа се разбира на различен начин. Истражувачите сметаат дека древните Вавилонци во областа на некогашна Месопотамија, први почнале да ја одбележуваат Новата година. Таа се славела како повторно раѓање на сè во природата и било логично тоа да е почетокот на пролетта кога се оживува. Вавилонците го славеле доаѓањето на Новата година дури 11 дена. И старите Египќани исто така го прославувале доаѓањето на Новата година. Во почетокот тоа било кон крајот на септември, во време кога Нил ја по-плавувал својата обала. Тоа било за Египќаните најважен ден во годината и означувал буене на растителниот свет, а со самото тоа и повеќе храна. Во стариот Рим Новата година со векови се славела на почетокот на пролетта. Веселите и гозбите траеле и до пет дена. Иако римскиот Сенат одредил прославата на Нова година да биде на 1. Јануари, овој ден за почеток на Нова година почнал да се слави многу подоцна, и тоа кога Јулиј Цезар прогласил 1. Јануари да се слави како календарски почеток на Новата година.

Како и да е најлудата и највеселата ноќ кога си оди старата, а доаѓа Новата, се слави на сите континенти, во сите земји, но се разбира на различни начини. Сепак заедничка карактеристика им е радост и надеж дека наредната ќе биде подобра и по-успешна.

Но, да видиме како ја слават некои земји и народи:

- Во Јапонија овој празник се слави со свечена трпеза, а куките се украсуваат со борови и банбусови граничиња. На полното доаѓањето на Новата година се огласува со 108 удари на свона од будистичките храмови, кои ги симболизираат 108-те можни гревови на човекот.

• За Кинезите Нова година е празник кој вообичаено паѓа меѓу 20 јануари и 19 февруари и трае цел еден месец. Тоа е најголем народен празник кој се чистат домовите како симболика да се исчисти од домовите сè што е старо, а на улиците се организираат прослави со огромни најчесто црвени змејови од хартија како симболи на успех и моќ и се јадат мекици во вид на грутка што симболизира грутка злато и богатство.

• Во Колумбија во секое семејство се шие специјална кукла која ја претставува старата година. Куклата се попни со парчиња од стара облека од сите членови на семејството и писменца на кои секој си пишува што сака да му се оствари во новата година. Куклата се изнесува пред врата и се пали на полнот да изгори.

- Во Шпанија секое место си има своя прослава, а најглавна е прославата во Мадрид со голем огномет на полноќ. Ноќата година се дочекува со јадење на зрма грозје за секое отчукување на часовникот (вкупно 12).

- Жителите на Данска Новата година ја прославуваат со кршење на чинии и други садови кои ги собираат преку година за таа намена. Во новогодишната ноќ одат по куките на своите пријатели и осставаат од скршените садови.

- Темпераментните Лужноамериканци Анjo вијехо (старата година) ја испраќаат со огин. Пред куката обесуваат страшило облечено во стари алишта наполнето со стари весници и петарди и го палат. Гојкојки го страшилото го горат сето она што било лошо во претходната година.

- Веднаш после полното во Шкотска се посетуваат соседите и се разменуваат честитки. Како знак на пријателство се носи парче леб или парче јаглен. Се верува дека годината ќе биде особено среќна и убава ако во куката прво ќе влезе згоден и црнокос убав маж. Особено ако во куката има моми за мајчење.

- Холандците на улица палат огин во кој ги горат елките и прават огномет, бидејќи сметаат дека огинот носи радост и среќа и јадат крофни за кои веруваат дека носат среќа.

- Во Португалија во новогодишната ноќ децата одат по куките, пеат убави стари песни познати под името женерио (јануари), а за тоа добиваат подароци и пари.

- Италијаните имаат необична новогодишна традиција. Кога се простираат со старата година ги фрлаат низ прозорците и сите стари предмети кои им се непотребни. За да не биде повреден некој минувач во последно време се фрлаат ситни работи, како симболика на обичајот. Старите Римјани за Нова година си подаруваат ореви, урми, смокви, и тркалезни колачиња. Италијаните за Нова година јадат и леќа или грашок чии зрнца симболизираат пари.

- Во Америка се дочекува Новата година со огномет и се јаде ориз со црн грав и свинско месо. Во тоа се става паричка и кој ќе ја пронајде цела година ќе биде среќен. Се смета дека овој обичај го донеле робовите од Африка.

- Во Грција Нова година се дочекува со „Василопита“ во која се става златна паричка, а детските чизми се попнат со подароци.

- Австројците Нова година ја дочекуваат со сладолед со наане во вид на четворолистна детелина.

- Норвежаните за новогодишната ноќ готват ориз во кој ставаат еден бадем. Оној што ќе го пронајде бадемот ќе биде многу среќен во Новата година.

- Кубанска традиција е да се дочека Новата година на 12 грејпфрути, за секој месец по еден.

Бисерот на Бистра, Лазарополе

Безгранична е убавината на Македонија. Таа во себе крие многу места, градови, села и населби за кои ние можеби сме слушнале, а сепак не знаеме ништо повеќе од името. Сместено во висините на планината, таму каде што му е местото, оти се чини дека недопрената убавина која плени е таква, само заради неговата местоположба. Ова е место каде секој може да го најде својот душевен мир и благосостојба. Место со кое се гордеат сите лазарополци, без разлика каде и да ги однел патот низ светот.

Лазарополе, населба која настанала од раселените жители на две претходни позначајни и познати селски населби. Едната е Главино Село за кое се претпоставува дека било главно село во Мијачијата, на оттаму и неговото име. Втората населба е Лопушник и се наоѓа на планината Бистра, во непосредна близина на Лазарополе. Постојат делумни информации дека овие две поранешни населби чии жители го основале Лазарополе, се раселени присилно, во времето на Османлиското владеење на овие простори. Доаѓањето на првите жители на Лазарополе кое се случило под описаните услови е раскажано во една легенда каде се описани страдањата на жителите на Главино Село, мајското пребегнување од родните места, како и тоа дека се засолнувале во местото неречено Калина Дупка. Откако поминала опасноста, од пештерата каде биле засолнети, излегла една девојка по име Калина и почнала да пее песната... Сите Турци поминаа, Калина мома не ја видео...

Кога заптиите го слушнале гласот на Калина, се вратиле назад, ја откриле пештерата, ставиле слама на влезот и ја запалиле. Сите луѓе кои биле засолнати внатре, се задушиле од чајот, освен еден – Лазар, кој успеал да се довлечка до отворот на другата страна на пештерата која излегувала во месноста наречена Дупчиња. Спасувајќи се заедно со семејството се наслил на оваа мала планинска висорамнина и ги поставил темелите на населбата што го добила неговото име.

Лазарополе се наоѓа на планината Бистра, пречуена по својата убавина. Населбата се наоѓа на надморска височина од 1350 метри, на простор опкружен со бујни шуми, ретко питоми планински пасишта. Заради поволните услови се развило и сточарството, поточно овчарство-то, познато по своите висококвалитетни производи, особено сирењето и кашкавалот.

Лазарополе уште од своето постоење немало тешкотии со водоснабдувањето бидејќи во-

да се обезбедувала од повеќе чешми и чешми-чиња. Познатата Горна Чешма е поврзана со свадбениот обичај, младата како девојка, а потоа и како невеста се носи да налее вода во придружка на свадбари со зурли и тапани.

Уште еден интересен обичај е кога ќе се роди бебе, во неговите пелени се ставало моливче со желба тоа да биде умно и учен, што пак ја отсликува големата посветеност која лазарополци ја гајеле кон образоването и науката.

Тие низ годините биле познати по љубовта и дарбата за песната и орото. Биле црнчени како ненадминливи во ороводството. Во таа насока, мора да се спомене и познатото оро Тешкото, кое по својата убавина и тежина во играјето е нанадминливо. Со ова оро, фолклорните групи кои постоеле во Лазарополе, добивале значајни награди и признанија во речиси сите манифестијации што се одржуvalе од овој вид. Особено е значајно учеството на фолклорната група Ланголен, што се смета за највисок дострел. Велат, ако видите некој млад човек како лесно и ритмично потскокнува на македонско оро, да знаете дека е од Мијачијот крај.

Жителите на Лазарополе, како и тие од соседните села на Мијачијата, секогаш биле не-раскинливо поврзани со својата христијанско православна вера. За тоа сведочи и убавината на селската црква Свети Гоѓорѓија, изградена и осветена во 1841 година за која посебна заслуга имал и Гурчин Кокале.

Лазарополци, како и сите Македонци во тој период, заминувале на печалба, а интересно е тоа што кога и да се врателе од туѓина, тоа било празни во домот на домаќинот кој го славеле сите членови на семејството со голема радост и веселба. Младите жители ја ценеле уметноста, биле посветени на играјето ора, се собирали и си ја полнеле душата со песна и радост.

Можеме уште многу страници да испишеме за Лазарополе, но за да можете вистински да ја почувствуваат неговата историја и убавина треба да појдете и да се уверите сами. Да живеете во глетката, во чистиот воздух, во домаќински подготвената храна, во пријатниот амбиент во кој комплетно ќе уживате. Овде природата ќе повикува да бидете дел од неа, да доживеете совершенство кое го чувствуваат со првото доаѓање таму, затоа што верувајте, ќе сакате да се врапкат постојано. Само на тој начин ќе создадете нови спомени кои засекогаш ќе останат врежани во секавањата.

М. Д.

Регионални средби на комисиите за здравство и социјална политика

Во рамките на годишната програма за работа Комисијата за здравство и социјална политика на СЗПМ во месец ноември одржа два регионални состанок. Првиот состанок се одржа на 23.11.2022 во просториите на ЗП Делчево, каде организатор на средбата беше Димитар Арсов, а присусти беа претставници од здруженијата на

пензионери од Виница, Македонска Каменица и Пехчево.

Вториот состанок се одржа во Прилеп на 30.11.2022, во просториите на новоотворениот клуб во населбата Точила, каде во име на домаќините гостите ги поздравија Славко Трајкоски, претседател на ЗП Прилеп. Учесниците на средбата беа претседатели на ЗП и претставници на комисиите за здравство. На состанокот присуствуваше и м-р Илија Адамоски, претседател на Собранието на СЗПМ, кој ги поздрави присуствите и зеде активно учество на состанокот.

На двета состанока претседателот на Комисијата за здравство при ИО на СЗПМ д-р Стојанче Стефановски во уводниот дел ги презентираше активностите преземени од Сојузот до надлежните министерства и институ-

ции со цел подобрување на здравствената заштита и социјалната положба на пензионерите.

Претставниците на здруженијата ги поддржаа иницијативите преземани од СЗПМ во изминатиот период. Во своите поединечни дискусији ги изнесоа тешкотите со кои се сретнуваат во напорите да обезбедат што поквалитетна здравствена и социјална заштита на своите членови, при што нефункционирањето на рурален доктор беше истакнато од повеќе здруженија, како и нефункционирањето на „Мој термин“ и изложеноста на плакање од свој цеп на некои скапи лекувања, во приватните здравствени установи. Беа разменети искуства околу начините на помагање на социјално загрозените и потешкото болните пензионери во домашни услови, соработката со локалната самоуправа и Црвениот крст.

Учесниците на средбите изразија задоволство што има прилика да се сретнат со колегите од регионот и беа задоволни од можноста да се запознаат како во другите здруженија успешно се решаваат некои проблеми.

По завршувањето на официјалниот дел, следеше дружење во пријатна атмосфера каде личните контакти се продлабочуваат и се изразија надежи дека со вакви корисни состаноци ќе се продолжи и во иднина.

Д-р Димитар Димитриевски

збеди длабок сон. Маста од прополис е одлична за рани кои тошко се лекуваат, како и за многу кожни болести: акни, егзема, споријаза, дерматитис, габични заболувања на кожата, ноктите и скалпот.

Прополисот има способност да запре абнормална клеточна пролиферација и да лекува бенигни тумори. Познато е дека прополисот стимулира создавање на нови клетки и регенерација на оштетеното ткиво. Прополисот помага и при тешка дијареа, каде што другите лекови се беспомошни.

Како врвен активен биостимулатор, прополисот придонесува за подобрување на целосната состојба на организмот, нормализирање на метаболизмот и имунитетот.

Се користи и за лекување на болести на увото и усната шуплина. Дава одлични резултати во лекувањето и спречувањето на болки во грлото. Помага при забоболка, пародонтална болест, лош здрав, хемороиди, воспаление на уринарниот тракт и гастритис.

Како моќен антиоксиданс, ефикасно дејствува против слободните радикали, кои денес се сметаат за причинители на многу, дури и најсериозните болести како што се атеросклероза, катаракта, рак, Паркинсонова и Алцхаймерова болест. Најновите истражувања покажуваат дека прополисот го зајакнува имунолошкиот систем и има антиканцерогено дејство.

Поради изобилството на биолошки активни материји кои се неопходни за секоја клетка од нашето тело, со право можеме да кажеме дека прополисот е „антибиотик кој храни и лекува“.

Б. А.

Прополисот убива се што му пречи на нашето тело

Денес, кога поради прекумерната употреба на синтетички антибиотици, повеќето микроорганизми стекнале отпорност кон нив, неопходно е да се најдат помудри решенија што ги нуди природата.

Сите знаеме дека синтетичките антибиотици предизвикуваат несакани ефекти кои се јавуваат веднаш или одредено време по нивната употреба, додека даровите на природата немаат несакани последици.

Истражувањата потврдуваат дека во природата постојат многу производи со антибиотска активност. Прополисот е еден од нив. Тоа е сорешена храна која го храни и лекува човечкото тело. Прополисот е вообичаено име за мешавина од смолести материји собрани од пчелите од цветовите на различни растенија.

Пчелите го собираат и го мешаат со секрецијата на виличините жлезди, ензими кои го модифицираат така што најважните компоненти, флавоноидите, стануваат активни супстанции. Прополисот има специфичен изглед, уникатен горчлив вкус и карактеристичен и ароматичен мирис. Составот и бојата на прополисот зависат од растителниот вид од кој пчелите го собираат материјалот и од сезоната.

Прополисот традиционално се користи повеќе од 2000 години. Историскиот записи покажуваат дека прополисот

бил важен и ценет производ во медицината на Египќаните, Вавилонците, Арапите, Грците, Римјаните и многу други древни народи.

Лековите ефекти на прополисот: Прополисот содржи 50% смола, 30% восок, 10% етерични масла, 5% цветен прав, бројни витамини и минерали, органски киселини, полифеноли, флавоноиди. Флавоноидите се во голема мера одговорни за медицинскиот ефект на прополисот. Тоа се пигменти присутни во овошјето, зеленчуцот, цвекињата и кората на дрвјата. Имаат антиоксидативно дејство, нивната улога е да ги заштитат растенијата од патогени од околната. Прополисот е еден од оние мудри лекови на природата кој убива се што му пречи на здрав организам. Истовремено го зачува здравото ткиво и ги лекува заболените.

Многубројни студии утврдиле дека прополисот е природен анестетик, антиоксиданс, антисептик, антибиотик и дека дејствува против повеќето вируси, вклучувајќи го и вирусот на грип. Одличен е во борбата против габите и паразитите. Посебната карактеристика на прополисот е што бактериите не развиваат отпорност на него и нема штетни несакани ефекти, што е недостаток на синтетичките антибиотици.

Пред спиење, доволно е да се намачка пределот на градите со прополис за да се смири кашлицата и да се обе-

грло, доаѓа до белите дробови и остава одредени последици. Поточно, може да се случи пациентот да нема некои изразени знаци, освен покачена телесна температура, нема кашлица, има губиток на сетила-та за вкус и мирис и на снимката не се гледа ништо.

Меѓутоа, кога на овие пациенти ќе им се направи скенер на белите дробови се гледа дека најчесто постојат знаци за обострано воспаление на белите дробови. Овде главно станува збор за полесни случаи каде не доаѓа до намалување на кислородот, но на таквите пациенти им се советува да направат контролна снимка на белите дробови после 6 месеци.

Д. М.

Како да препознаете асимптоматско воспаление на бели дробови

Асимптоматското воспаление на бели дробови е многу често кај новата болест предизвикана од корона вирусот и може да предизвика долгочини последици. Ако почувствуваате некои од наведените тегоби, задолжително јавете се на лекар.

Лекарите велат дека белите дробови може да бидат зафатени од инфекцијата, а симптомите како што се заголемена телесна температура и болки во градите, потполно да изостанат.

„Сарс-ЦоВ-2 е специфичен и за првпат се среќаваме со вирус кој „га сака“ респираторниот систем. Дури и кај лица кои немаат речиси никакви тегоби, вирусот влегува преку нос и

на контролниот скенер на белите дробови ќе се види дали дошло до поголеми оштетувања, бидејќи дури и докторите не знаат во кој правец може да се движи асимптоматското воспаление.

Кај асимптоматските воспаленија симптомите како што се температура и болки во градите се изостанати, но на ова треба да се обрати внимание: Кашлица секако ќе се појави, ако имате чувство на болка на болнка во градите од страната на грбот, дишењето ви е позабрзано отколку што би требало и ако имате чувство на недостиг на воздух, би требало да направите снимка на белите дробови.

Д. М.

Превентивата и навременото лекување дава резултати

Д-р Нерхим Туфекчиоски е специјалист – уролог, кој со своето знаење и стручност има помогнато на многу пациенти, бидејќи покрај знаењето и стручноста има и други доблести кои од ден на ден се се поретки: има одличен пристап кон пациентот, човечност, доброта и одговорност. Во еден од минатите броеви имаше негов текст за простата и болести поврзани со оваа жлезда. На барање на повеќе читатели на весникот „Пензионер плюс“ и во овој број објавуваме текст за болест за кој се интересираат повеќемина читатели, за циститот. Еве што вели д-р Нерхим Туфекчиоски за оваа болест:

Болеста цистит претставува воспаление на мочниот меур пред се предизвикано од инфекција со бактерија, но во некои случаи и од габи. Постојат и некакверици цистити:

- механички од присуство на туѓо тело во мочниот меур (камен, катетер, уретерална сонда),
- автоимун (интерстицијален цистит) и хемиски (од лекарства).

Инаку, познато е дека жените почесто страдаат од цистити заради различни фактори, додека кај мажите многу често со воспаление е зафатена и простатата и се јавува простатацит.

Кај пациентите со системски болести како дијабет, автоимуни заболувања, БПХ (бенигна простатна хиперплазија), честа употреба на антибиотици, тешко подвигни или неподвигни болни, некои невролошки заболувања, хемо или зрачна терапија почесто се јавуваат цистити.

- Најчести симптоми кај циститот се: зачестено уринирање, итност, болка во пубична и перинеална регија, ноќно уринирање, отежнато уринирање со ослабен мраз, лажни позиви за уринирање.
- Поретки симптоми се: висока температура, крвава урина, матна (бела) урина, неможност за уринирање.

За да се установи постоење на болеста потребно е да се направи уринокултура (бактериолошка анализа на урината). Потоа се дава антибиотик според антибиограм, антиинфламаторни лекови за болка, топли пијалаци, чаеви (увин, брушница, врбовка), спазмолитици, лекови за намалување на активноста на мочниот меур и друго.

Најдобра превентива е топла облека, доволен внес на течности, добри хигиенски навики, избегнување прекумерна употреба на антибиотици, избегнување лукс и кисела храна, газирани пијалаци и друго.

Превентивата и навременото лекување дава резултати. Така е за сите болести, па и за циститот.

К.С. Андонова

Како и кога да пиеме вода

Водата е насушна потреба за сите живи суштества. Но, дали ја знаеме вистинската вредност на водата и тоа дека таа може да ни го спаси животот?

Лекарите велат дека треба да се пие поголемо количество вода и да се пие и пред спиење! Некои луѓе не сакаат да пийат вода пред спиење. Грешат! Советите на кардиолозите се следните: Кога стоиме исправени под влијание на гравитацијата вода се задржува во долните екстремитети и нозете отекуваат. Во лежечка положба долгото дел на телото е во иста рамнинса со бурбрезите, па тие посвесно ја исфрлаат течноста кога телото е во хоризонтална положба.

На телото му е потребно одредено количество вода за исфрлане токсини. Времето кога треба да пиеме вода е многу битно. Водата кога ја пиеме во одредено време максимално

но влијае на функциите на нашите органи. Еве некои корисни совети:

Штом ќе станете од спиење треба да испиете 2 чаши вода. Тоа ќе помогне на активирање на нашите внатрешни органи.

Една чаша вода 30 минути пред јадењето помага при варење на храна.

Една чаша вода пред пливањето придонесува на сникувањето на крвниот притисок. Една чаша вода пред спиење спречува срцев и мозочен удар.

Една чаша вода пред спиење ги спречува ноќните грчеви во нозете. На мускулите на нозете им е потребна течност додека се свиткуваат, а во случај да ја немаат се јавуваат грчеви, кои не будат.

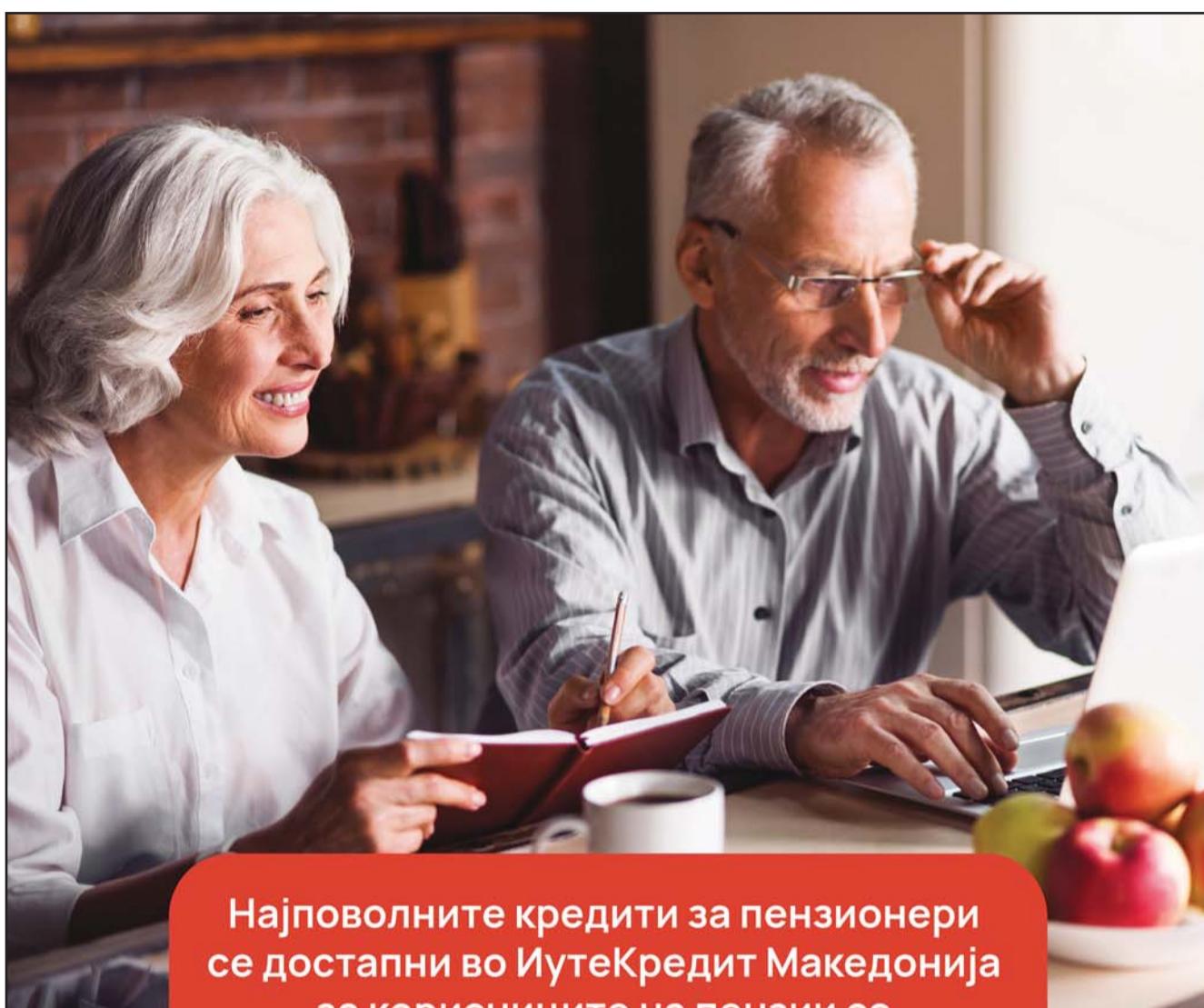
Да ја пиеме правилно водата е многу важно. Така ќе му помогнеме на нашето тело нормално да функционира!

Вукица Петрушева

Сите живееме со забавено темпо штом ќе залади

Сите живееме со забавено темпо штом ќе залади и затоа се соочуваат со покачена телесна тежина, депресивни чувства, па дури и со намален имунитет.

Она што вистински ќе ти го разбуди организмот, ќе те освежи и ќе ти даде енергија е спирулината. Оваа неверојатна алга вдажнува живот во секоја клетка во телото. Дава енергија, го храни мозокот, целосно го зајакнува имуно-системот и мозокот го поддржува буден до доцна во ноќта, наутро се буѓи нен

**Најполовните кредити за пензионери
се достапни во ИутеКредит Македонија
за корисниците на пензии со
наполнета 75-годишна возраст.**

ИутеКредит Македонија нуди најдобра финансиска поддршка во секое време и ви помага во реализација на вашите планови и желби.

Одберете го кеш кредитот за пензионери со **износи до 240.000 денари и рок на отплата до 48 рати**. За да аплицирате за кредит потребна ви е минимална документација, односно **само лична карта и чек од пензија, а одобрувањето е за 10 минути**. Одобрениите средства стануваат веднаш достапни за користење. Дополнително, можете да подигнете и ИутеКредит **MasterCard картичка** за средства достапни 24/7. Со картичката лесно и без трошоци можете да пазарувате во секој супермаркет, гранап дуќан, аптека, продавница, ресторан, кафуле, можете да плаќате сметки и други режиски трошоци. Готовина можете да ја повлечете од било кој банкомат во земјава и странство.

Нашата услуга за кредитирање е транспарентна и без скриени трошоци каде секој клиент е однапред информиран за износот на месечната рата која треба да ја отплатува.

КЕШ КРЕДИТ ЗА НОВИ КЛИЕНТИ ДО 75 ГОДИНИ

- Максимален износ: 90 000 ден.
- Рок на отплата: 24 месеци
- Износот на ратата зависи од побаруваниот износ и рок на отплата.

КЕШ КРЕДИТ ЗА ПОСТОЕЧКИ КЛИЕНТИ ДО 75 ГОДИНИ

- Максимален износ: 240 000 ден.
- Рок на отплата: 48 месеци
- Износот на ратата зависи од побаруваниот износ и рок на отплата.
- Помошен кредит од дополнителни 10 000 денари е достапен во текот на отплаќањето на кеш кредитите.

Аплицирај за кеш кредит во експозитура, на www.iutecredit.mk, преку мобилната апликација MyLute или на телефон **13 333**. Ние ќе ти помогнеме при аплицирањето. Парите се достапни за **15 минути**.

Пензија на 1-ви!

Станете корисник на услугата **Пензија на 1-ви** и очекувајте ја Вашата пензија порано од сите други.

Понуда и услуги за пензионери:

- **Потрошувачки кредит** за пензионери со фиксна каматна стапка во првите ДВЕ години почнувајќи од 6,75% и вклучена **полиса за животно осигурување**;
- Максимален износ до 300.000 МКД;
- **Трансакциска сметка и дебитна картичка**;
- **Без надоместок** за следење на **Електронско банкарство**.

За дополнителни информации посетете ја нашата веб-страница www.sparkasse.mk или информирајте се преку Контакт центарот на телефонскиот број 02-3200-600.

Банка на вашето семејство

*Клиентот при доследувањето на последната рата од кредитот може да има максимум полни 70 години.
14,28% СВТ за потрошувачки кредит на износ од 300.000 МКД; рок на отплата 6 години; фиксна каматна стапка од 6,95% п.а. за првите две години и променлива каматна стапка од 8,75% п.а. за преостанатиот период; трошоци за апликација 1.000 МКД; провизија за одобрување на кредитот 1.000 МКД и премија за животно осигурување за лице на 64 години од 42.229МКД (според условите на осигурителната компанија). Врз висината на СВТ влијае рокот на отплата на кредитот, износот на кредитот, надоместоците за аплицирање и обработка на барањето за кредит, премијата за животно осигурување како и висината на номиналната каматна стапка.

Африкански поговорки

Знаењето е градина. Ако не е култивирана, не можеш да бешеш от неа.

Ако сакаш да го знаеш крајот, погледни го почетокот.

Утре припаѓа на луѓето кои се подготвуваат за денес.

Ниту еден лек не може да ја исцели омразата.

Кога слоновите се тепаат, тревата е таа која е повредена.

Ако ја исцелиш ногата на некој човек, немој да се изненадиш ако ја употреби да побегне.

Да се проба и да не се успее, не е мрзливост.

Да се види не е исто што и да ти биде кажано.

Оној кој одбива самиот да се покори не може да биде водач.

Немој да мислиш дека нема крокодили, ако водата е мирна.

Земјата е кошница за пчели, сите ние влегуваме низ истата врата.

Знаењето без мудрост е како вода во песок.

Среќниот човек се жени за девојката што ја сака, посреќниот човек, ја сака жената со која се оженил.

Да се изгубиш значи да го научиш патот.

Потребно е едно село да се воспита дете.

Вечераш со туѓинец но, зачувај ја љубовта за своето семејство.

Ако сопругот има добра жена, нема никогаш да тргне на пат без резерви.

Мудриот човек никогаш не прави преполеми чекори, за него-вите нозе.

Ако ги затвориш очите за фактите, ќе научиш од неволите.

Индјански мудrosti и правила на животот

Не се потребни многу зборови за да ја кажеш вистината.

Што е животот? Тоа е светлината на светулката во ноќта. Тоа е здивот на бизонот во зима. Тоа е лежењето во тревата и за-лезот на сонцето.

Сè на земјата има своја цел, секоја болест – лек кој ќе ја излекува.

Не секогаш непријателот е непријател, а пријателот – пријател.

Постави прашање од срце и ќе чуеш одговор од срце.

Сакај ја земјата. Таа не ти е наследство од твоите родители, таа е твојот долг кон твоите деца. Кога ќе биде пресечено последното дрво, кога ќе биде отруена последната река, кога ќе биде фатена последната птица – дури тогаш ќе сфатиш дека парите не стигнуваат за јадење.

Дури и тишината може да биде дел од молитва.

Знаењето е скриено во секој предмет.

Кога ќе видиш дека змијата се подготвува за удар – удри ја прв. Оној кој легнува со кучиња, станува со болви.

Не оди по мене – јас може да не те водам. Не оди пред мене – јас може да не ти следам. Оди заедно до мене и ние ќе бидеме една целина...

Очите на човек можат да кажат многу повеќе од неговиот јазик. Кога Големиот Дух дава нов ден, тој им го праќа на сите.

Дури и малиот глушец има право на бес.

Добротиот човек гледа добри знаци.

Она што не треба да го кажуваш со зборови, можеш да го кажеш и со очи.

Мажа Белева

сз пм	1	2	3	4	5	6	сз пм	7	8	9	сз пм	10	11	12	13	14	15
16							17				18						
19					20							21					
22				23				24				25					
сз пм	26						27			28			29				
30		31					32			33			34				
35			36				37				38						
39				40							41						
42					43						44						

Хоризонтално: 16., 20. и 25. ЧЕСТИТКА ЗА 2023; 17. Долгоопашест папагал; 18. Бугарски новинар и поет, политички затвореник, Георги (1940–1977); 19. Град во Аљаска; 21. Стадо; 22. Една непозната во математиката; 23. Името на српската и југословенска глумица Гуричин (1934); 24. Префикс за изрази од воздухопловството; 26. Пролетен месец; 27. Предлог; 28. Германски глумец и сликар, Карл (1898–1983); 29. Знак за метар; 30. Хемиски символ за калиум; 31. Името на английскиот пејач, пијанист и композитор Џон (1947); 32. Река во Сибир; 33. Влез; 35. Редок (лат.); 36. Муслиманско машко име; 37. Еден од тужителите на Сократ; 38. Наслов; 39. Еднакво; 40. Ден кога се слави личното име кое обично е име на светец; 41. Зимски атмосферски талог; 42. Името на британска глумица Кристи (1940); 43. Подарок; 44. Главен град на Турција.

Вертикално: 1. Вид американски полујамун; 2. Женка од 'рт; 3. Специјалист (мн.); 4. Далматински израз; 5. Хемиски символ за азот; 6. Сличност по нешто меѓу предмети, појави и поими(мн.); 7. Сад за толчење; 8. Автознак за Аргентина; 9. Турска титула; 10. Добро здравје; 11. Знак за алт; 12. Ракометен клуб (крат.); 13. Женско име; 14. Британски политичар и државник, Ентони (1897–1977); 15. Името на американскиот лингвист, филозоф и активист Чомски (1928); 17. Одење; 18. Скандинавска ситна пара; 20. Името на италијанската поп-рок пејачка Павоне (1945); 21. Ставање во употреба, движење, промет на пари; 23. Автомат за Либан; 24. Автономна област (крат.); 25. Извик на негодување; 26. Продорен извик; 27. Град во Франција; 28. Арапско машко име; 29. Египетски политичар и маршал, соработник на Гамал Абдел Насер, Мохамед Абдул Хаким (1919–1967); 31. Агенција за стоковни резерви (крат.); 32. Производ на пчелите; 33. Наша негација; 34. Стар град на Пелопонез; 36. Автознак за Осиек; 37. Хемиски символ за натриум; 38. Автознак за Скопје; 40. Знак за тона; 41. Согласка.

Лик и состав: Георги Хаџи-Васков

Печат: CEPEKA HOBA TOJNHA, spa, 3apkn, Artn, KPAO, nkc, PaPA, aepo, ampn, ha, PaGyC, M, K, ErtOH, O6,

Хумор

– Тато, зошто во Македонија еден маж може да има само една жена?

– Законот не штити, сине!

* * *

Му прават интервју на некој сточар во пла-нинско село кој имал 100 години:

– Кажете ни, која е вашата тајна за долг живот?

– Е па прво, работам на планина на чист воз-дух и тоа ме прави здрав и како второ веќе 90 години јас им кажувам на говедата што да пра-ват, а не тие мене.

* * *

– Што факс запиша?

– Медицина, а ти?

– Ја економски.

– Б'ш убаво, надам се дека ед'н дн ќе биде-мо келнери у ист каффи.

* * *

– Тато, што е тоа љубов?

– Тоа ти е, сине, светлина во животот.

– А, тато што е тоа брак?

– Тоа ти е скапа сметка за светлината.

* * *

– Куписмо компјутер од куде вас и нејќе да

се упали.

– Притиснете га големо дугме!
– Притисна.
– Проверите га кабел од позади да не е из-веден!
– Чек да иду по свеќу.
– Ама господине, зашто ви е свеќа?
– Т'мно е, струју немамо цел д'н.

Му се жали политичар на својот колега:

– Абе ми излезе некое чудно црвенило по лицето.
– Ау, дај да видам. Не се секирај, не е опасно.
– Што болест е?
– Срам.

* * *

Двајца пријатели разговараат и едниот му вести на другиот:

– Од што полесно би се одрекол, од жените или од виното?

– Па зависи од годината на производството.

* * *

Од еден човек во црква и го прашува попот:

– Дедо попе, ми умре мачката. Да ја испееш, а?

– Не бива, чедо! Само за луѓе е тутка! Оди во друга црква, таму за пари се ќе направат.

– А 100 евра ќе стигнат ли?

– А бе ти зошто не кажа дека маченцето е крстено...

* * *

Пациент прв пат оди на психијатар:

– Ми се чини дека никој не ме разбира. Ме гледаат со празни очи, со рамнодушност на лицето и апсолутна неподготвеност да ме слушаат.

– А вие со што се занимавате?

– Предавам квантна физика на факултет.

* * *

Богаташ и вели на жена си:

– Жено, ќе го отпушташ шоферот, до сега три пати ќе ме убиеш со автомобилот.

– Немој, мили. Дај му уште една шанса.

* * *

Влав низ прозор го вика син му за ручек:

– Сине, ручекот е готов!

– Ручав тато кај Трпе!

– Абе ова не е дете, ова е злато на тато.

* * *

Влегол Трпе во кафана и го прашува кел-нерот:

– Имаш ли пиво?

– Имам.

– Л

ЗП Валандово

Пензионерите пеја на „Валандово 2022“

Последниот ден од месец ноември 2022 година, фестивалската сала „Јанко Узунов“ во Валандово, беше исполнета со звуките на македонските песни, исполнувани од распенатите пензионери од Велес, Неготино, Демир Капија, Гевгелија, Дојран, Валандово и прекрасните игроорци од ЗП Кавадарци. ЗП Валандово својата културно-забавна активност, согласно програмата за работа предвидена за 2022 година, ја заокружи со одржување на оваа традиционална манифестија.

Најпрво гостите ги поздрави претседателката на Здружението домаќин, Горица Михајлова, посакувајќи им пријатен престој и добро дружење. Пријатен престој во Валандово на присутните им посака и градоначалникот на Валандово, Пере Костадинов. Претседателката на СЗПМ Станка Трајкова, даде поопширен осврт на манифестијата „Пензионерите пеат“, исказа по-

фални зборови за здружението од Валандово, кое е подготвено да организира вакви значајни настани. Таа нагласи дека во последните неколку години, здружението има подем во своите активности и покажува голем напредок во работата на полето на културата и во активностите од другите проекти, поради што и за Денот на пензионерите доби посебно признание.

Претседателката Трајкова, ја отвори манифестијата, по што се редеа рефрени од убавите македонски песни. Се пееше за младоста, љубовта, животот, за нашата убава Македонија. Не изостанаа и убавите ора, во изведба на игроорната група од ЗП Кавадарци. Се сменилаа групите, пејачите, песните. Публиката уживаше со распенатите изведувачи, пејќи со нив и наградувајќи ги со аплауз. На крајот од манифестијата на претседателите и другите претставници на здруженија им беа доделени благодарници за учество. Дружењето продолжи во пријатна атмосфера, со музика, песна и игра и договор ова дружење да продолжи и во наредната 2023 година.

Горица Михајлова

Кирил Велкоски - најстар прилепски маратонец

На последниот скопски маратон, во дисциплината полумаратон од 21 километар, трчаше два и пол часа 71-годишниот прилепчанец Кирил Велкоски. Тој баше дел од атлетичарите од Македонија и многу други од повеќе земји. Нашиот пензионер е познат на атлетската фела, не само во земјата, туку и подалеку. Својата кондициска подготвеност и мешавина на негува повеќе од десетина години. Скоро седум-осум години, откако е во пензија, секојдневно трча за себе по познатата атлетска маршрута: Прилеп – Топаш – Шаторов камен – манастир Св. Димитрија – Селце – Прилеп. Ако го прашате по колку километри трча годишно на секојдневниот тренинг, Велкоски ќе каже дека не знае точно.

– Трчам и мислам дека ќе трчам уште долго, доколку ме служи здравјето и додека ме држат нозете. Јас сум најстар атлетичар, прилепчанец, плус пензионер, на маратонски и ридски трки и на долги патеки. Според моите математички познавања мислам дека имам претрчано повеќе од 120 до 140 километри на разни маратони преку цела година во Македонија и надвор од неа. Секој ден претрчуваам околу десет и повеќе километри. Не ги одбираам трките, маратоните. Организаторите ме познаваат и ми се јавуваат. Ме знаат како чичко Киро од Прилеп. Сум трчал на повеќе маратони. Да се потсетам на Данилов Град – Подгорица, во Охрид на Галичица, учествувајќи на маратони во Љубљана, Словенија, во Истанбул, Турција, и низ Македонија на повеќе маратони. Покрај Галичица, Пелистер, Водно – Матка, Чупино Брдо – Рид, Виница – Кочани – Градче. Потоа на маратонот Прилеп – Маркови кули. Оваа трка ја трчам веќе седум години. Наскоро ќе учествувам на планинскиот маратон Прилеп – Момата – рок треил, – ни раскажа Велкоски.

Тој ужива во трчањето. Убаво се чувствува кога се натпреварува со далеку по-млади луѓе, се восхитува од дружбите со подобри и послаби атлетичари.

– Трчањето ми е задоволување на душевната, психичката и физичката потреба. Не е само страст или љубов, туку сопствено докажување на мојата снага, мускули, на моето тело. Трчањето е здравје и одржување на витата става. Не е битно што сум слаб, важно е што со силната желба за трчање која гори во мене и никогаш не се запретува со пепел и не гаснува, успевам да ја одржам соодветната тежина, нормална за годините. Не е нескромност, ако кажам дека ми е мерак кога градите ќе ми ги закитат медал или кога ќе ми дадат Благодарница за учество на важен и значаен маратон, – вели Велкоски.

Кога ќе го прашате што му претставува маратонското трчање, Велкоски како од пушка одговара – здравје, неповторливо чувство на успех, на победа, на издржливост. Кирил Велкоски трчаше на познатиот ридски маратон Прилеп – Момата – Прилеп.

К.Р.

ЗП Куманово

„Ангели“ на пензионерската театарска сцена

Драмската работилница при Здружението на пензионери од Куманово подготви комедија од Бранислав Нушиќ „Госпоѓа Министерка“ во режија на Стоје Додевски.

Се нарековме „ангели“, затоа што со голем ентузијазам и љубов работовме и ја подготвивме оваа култна и тешка за подготвка комедија. Никој не ќе верува дека ќе успееме. И актерите, и раководството на Здружението беа скептични. Само режисерот силно веруваше, ги поттикнуваше артистите-пензионери, аматери, и постојано повторуваше: „работка, работа и мора да се успее“. Така и беше. Претставата се оформи, го доби својот вистински изглед, за да на 19.10.2022 година во „Занаетчишкиот дом“ во Куманово ја постави својата премиера. Салата беше премала да ги прими сите љубители на театарската уметност од Куманово. Затоа по само една седмица во Домот на култура „Трајко Прокопиев“, во Куманово имаше уште една претстава. И тогаш салата беше полна, а реакцијата на публиката беше повеќе од очекувањата. Аплаузи ја следеа изведбата. Главната улога во претставата ја играше Калина Бошковска, која во целост беше на висина на задачата. Драган Тасевски, како зет Чеда, исто така оставил впечатливо остварување на својата улога, како и Момчиле Божиновски – како Пера писар. И останатите учесници во оваа претстава, која како тим ја сочинува целината на едно големо дело – комедија, без пауза во траење од 90 минути без прекин, направија пре-

тстава достојна за почит.

Како што е познато, убавиот глас далеку се слуша, па така само после десет дена кумановските пензионери, на покана на ЗП Кисела Вода во Скопје, имаа гостување со оваа комедија, во киносалата „Биљана Беличанец“. Салата беше исполнета до последно место, а реакцијата на публиката беше повеќе од воодушевуваčка, а на претставата присуствуваше и претседателката на СЗПМ, Станка Трајкова.

Исто така, на 18.11.2022 година, а по повод „Неделата за грижа на стари лица“, имаше претстава на оваа комедија, и во старскиот дом „Зафир Сајто“ во Куманово, на радост на станарите. Драмската работилница при ЗПК ќе продолжи со својата работа, обновувајќи ја веќе подготвената претстава „Ќоштана“, која од оправдани причини беше ставена во мирување, а нема да престане и со настапи и гостувања секаде, каде што ќе биде поканета. Горди сме на својата работа, а резултатите го потврдуваат тоа.

Душка Гиевска

Битола

Пишувањето е дел од мојот живот

Не е мал бројот на примери во здруженијата на пензионери во кој активно се вклучени голем број членови, но и оние кои индивидуално се ангажираат, односно имаат повеќе време да се посветат на омиленото хоби. Еден од таквите примери е и Божин Андоновски, кој е познат во кругот на битолските пензионери со своето неуморно творештво.

Имено, Божин Андоновски по пензионирањето, со поголемо внимание се активира на книжевното поле и издава книги вредносни за македонската книжнина.

Тој, во својата творечка работилница до сега ги издала делата: „Лет над урнатите гнезда“ (трилогија), во чиј состав влегуваат книгите: „Спомени и сеќавања за Врањевци“ (етнографско-документарен запис), „Врањевски непокор“ (поезија), „Коските на мајка“ (поезија). Како второ негово дело е трилогијата „Оживеани искри“ во чиј состав влегуваат книгите: „Расфрлени гнезда“ (поезија), „Траги“ (поезија) и „Спомени и сеќавања за Брник“ (етнографско-документарен запис). Книгата со реалистично-хумористички раскази „Брливо шилеже“ е неговата последно објавена книга.

Стилот на пишувањето во сите седум книги е наративен, но и лирски.

– Годините по пензионирањето не треба да се сфатат како престанок на активностите на човекот. Со активно пишување почнав да се занимавам неколку години пред моето

пензионирање, односно некаде од почетокот на 2015 година. Па така на крајот од 2016 година, излезе од печат и мојата прва трилогија „Лет над урнатите гнезда“. Моментално работам на финализирање на веќе напишаниот роман, „Разнишани мостови“, кој се најдевам дека ќе излезе во текот на 2023 година, – вели Божин Андоновски.

Покрај литературното творештво се занимава со фотографија и фотомонтажа, а и со применета уметност – негова втора пасија од најраната младост. Божин М. Андоновски е роден на 10.01. 1953 година во селото Врањевци – Битолско, Пелагонија, а денес пензионерски денови ги живее во Битола. Еден од најактивните учесници на научната и културна манифестија „Пелагонски средби“, која се одржува една годишно во Општина Новаци, како автор на насловите: „Местоположба и родослов на селото Врањевци“, „Местоположба и родослов на селото Брник“, „Дедо Петко – домаќинот во манастирот „Св. Ѓорѓи“ во с. Паралово“. И поезија со следните наслови: „Борба со...“, „Вистина“, „Венчавање“ и „Петлите одново да запеат“ – сите текстови објавени во зборниците на манифестијата низ годините напред.

Вистински пример за исполнување на времето, особено во овие долги зимски денови.

Добре Тодоровски

ЗП Велес

Еднодневна екскурзија во Воден и Пожарско

На 2 декември пензионерите од ЗП Велес ги посетија градот Воден во соседна Грција како и бањите во Пожарско. Некои од пензионерите потекнуваат од тие краишта па од нив по патот разбрavме многу работи за овие прекрасни места. Имено градот Воден кој е од Егејска Македонија, а денес и припаѓа на Грција се наоѓа северозападно од Солун. Преку железничка пруга Воден е поврзан со Лерин и Битола кон запад, додека пак со Солун кон југоисток. Во непо-

редна близина на градот се наоѓаат неколку природни езера и водопади на реката Воденка, кој се значителна знаменитост Воедно, поради неговата околина се препоставува дека го добил името Воден. Исто така и низ самот град течат голем број на поточиња.

Селото Пожарско се наоѓа меѓу планините Кожув и Кајмакчалан, на надморска височина од 420 метри. Уште од стари години постојат минерални топли бањи, чија експлоата-

ција започнала по 1935 година и насекоро станале познати по својата лековитост, но и како пријатно летувалиште. Пензионерите се воодушевија од убавините на градот Воден, а некои и се избањаа во бањата во Пожарско. На прошетките им немаше крај, а имаше и што да се види. На враќање ветија дека и друг пат ќе ги посетат овие места во соседна Грција, но и други градови каде ќе се запознаат со повеќе знаменитости.

Н. Алексоска

Две изданија на билтени на СЗПМ

Според Програмата и оваа година СЗПМ издаде две изданија за своите најмасовни активности во 2022 година: Билтен за спортските натпревари и за пензионерските фолклорни ревии, кои претставуваат потсетник и остануваат како траен белег и аманет на идните генерации.

Во Билтенот за фолклорните ревии се поместени осум регионални ревии и завршната Република ревија на песни, музика и игри. Оваа година на Република ревија учествува домаќините од регионалните ревии и уште други шест здруженија заради застапеност и на други националности кои не биле домаќини. Во Билтенот со слика и текст се поместени изведувачите облечени во живописни носии од сите

краеви на нашата земја. Во Билтенот се поместени и добиениците на благодарници и признанија на регионалните и Република ревија на песни, музика и игри за 2022 година.

Во Билтенот за спортските натпревари се поместени регионалните и Република ревија на пензионерски натпревари, кои и оваа година покажа дека годините кај пензионерите не претставуваат граници. Како и секоја година и оваа на Република ревија спортисти по дисциплини како и севкупниот победник кој оваа 2022 беше Здружението на пензионери од Охрид и Дебрца. СЗПМ